

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 10/2022

Listopad 2022

Liturgický rok a jeho slavení jsou časem spásy

To, co nazýváme liturgický rok, je slavnostní vzpomínkou na spásonosné Boží skutky v Ježíši Kristu. Mýlili bychom se, pokud bychom ho považovali za alternativu občanského roku.

V průběhu roku Církev v jednotlivých dnech vysvětluje celé Kristovo tajemství a připomíná si den, ve který se svatí narodili pro nebe. Tento rok, nazývaný

v Církvi jako liturgický rok, je jednou ze základních složek Božího kultu, pod kterým rozumíme slavení Eucharistie, svátostí, svátostin a liturgie hodin. V žádném případě nemůžeme liturgický rok považovat za jakousi církevní alternativu k civilnímu roku, protože svým obsahem a významem je zcela odlišný. Jeho úkolem je zejména ve stanovené dny v průběhu roku posvátnou

památkou oslavovat spasitelské dílo Ježíše Krista, Ženicha Církve (Sacrosanctum concilium, 102). I začátek liturgického roku je odlišný od toho občanského, protože začíná První adventní nedělí, tedy časem přípravy na oslavu prvního příchodu Ježíše Krista na tento svět, počátkem spásy pro všechny lidi.

Oznámení slavení liturgického roku

O liturgickém roce se mluví málo, ačkoli ho každodenně prožíváme. Je však jedno slavení, během kterého se věřícím představuje výslovným způsobem liturgický rok, jeho smysl a jeho slavení. Jde o slavnost Zjevení Páně 6. ledna, kdy se po evangeliu slavnostně přečte nebo zazpívá Oznámení dne Velikonoc. Tento text se může zdát nudný a nezajímavý, vždyť zde v podstatě jde jen o jmenování dat a svátků, které se budou během roku slavit, jako je Popeleční středa, Velikonoce, Seslání Ducha Svatého, První adventní neděle a jiné... Můžeme se proto ptát: Je třeba během mše na Zjevení Páně jmenovat svátky kalendáře? A proč v tento den, kdy slavíme radostné svátky Narození Páně a zjevení jeho slávy světu, je třeba mluvit o Velkém postu. Velikonocích a dalších svátcích roku?

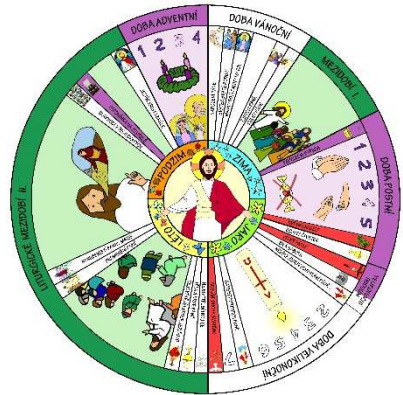
Toto oznámení dne Velikonoc je starobylé a mělo velmi praktický význam. Římská církev posílala do ostatních latinských církevních společenství dopis, ve kterém byl napsán výpočet dne Velikonoc, protože nemá fixní datum a v té době ještě neexistovaly jednotné kalendáře. Proto bylo zapotřebí, aby se církevní komunity zařídily podle tohoto výpočtu a slavily svátky Páně a svatých ve stejný den, což bylo silným znamením jednoty celé Církve. Tento dopis se veřejně četl právě na slavnost Zjevení Páně. A proč právě v tento den? Vysvětlení nacházíme hned v první větě tohoto oznámení: „Pánova sláva se nám zjevila a vždy se bude zjevovat mezi námi, dokud on sám nepříjde. V rytmech a střídání času si připomínáme a prožíváme tajemství spásy.“ Čili Pán se nezjevil pouze pastýřům, nezjevil se pouze mudrcům od východu, nezjevil svou slávu pouze při svém křtu či na svatbě v Káně Galilejské, ale zjevuje se i nám, a to nejen v den tohoto svátku, ale během celého liturgického roku. Až do dne jeho druhého příchodu na tento svět. Zjevuje se nám každý den, v každém jednom slavení.

Liturgický čas a dílo spásy

Liturgie se slaví v okruhu času, tedy přesněji řečeno v okruhu roku. A prostřednictvím liturgického slavení se okruh roku stává liturgickým rokem, který je vzpomínkou slavných spásonosných skutků Boha v Ježíši Kristu. Bůh se svou spásonosnou vůlí vstoupil různými způsoby do našeho historického času. V Kristu se zvláštním způsobem zakořenil do času tak, že každý čas je časem spásy a časem Boha, neboť jeho spásonosná oběť zahrnuje všechna období a všechny lidi, a je tedy univerzální. Úkolem Církve je ohlašovat a učinit dostupným pro všechny časy dílo spásy, které bylo uskutečněno v Kristu. Dělá

to prostřednictvím ohlašování Božího slova, slavením svátostí a různými pastoračními službami, které mají připravovat cesty víry, naděje a lásky.

Avšak nelze tvrdit, že liturgický rok je pouze záležitostí organizace času a funkčního rozvržení křesťanských svátků. Jedná se především o plody teologické reflexe nad časem. Proto je liturgický rok pokračováním času biblického a historicko-spásného, ve kterém se odehrávají události spásy. Slavení liturgického roku zpřítomňují spásenosné skutečnosti daných událostí. Na základě toho je zjevné, že slavení liturgického roku nemůže být chápáno pouze jako výhradní dívání se zpět, na již uskutečněnou spásu, neboť slavení liturgického roku se dívají nejen na minulost, ale i do budoucnosti. Obsahují i eschatologickou složku, neboť očekávají návrat Pána a obecné završení spásy a snaží se připravovat cestu Pánu. Liturgický rok je tedy souhrnem všech liturgických slavení, která našla stálé místo v ročním cyklu. Kde se slaví liturgie, Ježíš Kristus jako Nejvyšší Velekněz nového zákona se spojuje se slavicím shromážděním v jednom společném díle, které má za cíl dokonalou oslavu Boha a posvěcování lidí (SC, 7). Křesťanská víra se tak realizuje a konkretizuje v liturgickém roce.

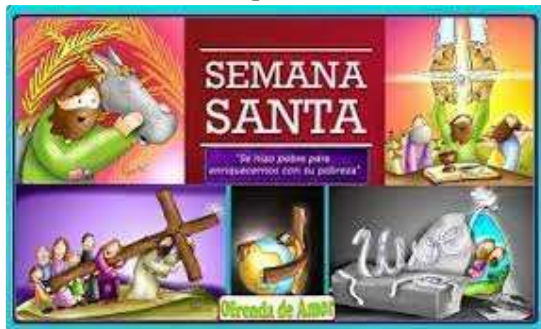

Středobod liturgického roku

Na slavnost Zjevení Páně, když se ohlašují slavení liturgického roku, posloucháme i tuto další důležitou skutečnost: „Centrem celého liturgického roku je Velikonoční třídní ukřižovaného, pochovaného a vzkříšeného Pána, které vrcholí v neděli na Velikonocce... V každou neděli, která je Velikonocemi týdne, svatá Církev zpřítomňuje tuto velkou událost spásy, v níž Kristus přemohl hřích a smrt.“ V tomto textu jsou vystiženy dvě velmi podstatné věci. V plynutí času se náš pohled během roku zaměřuje na slavení Velikonoc; a během týdne se náš pohled zaměřuje na neděli, která je Velikonocemi týdne, když si připomínáme Pánovo zmrtvýchvstání.

Tedy jádrem celého liturgického roku je utrpení a zmrtvýchvstání Krista. Tato spásenosná skutečnost se obvykle označuje jako velikonoční tajemství. Avšak nemůžeme myslet jen na velikonoční ráno, kdy Kristus vstal z mrtvých, ale do tohoto pojmu je třeba zahrnout i celé posvátné Třídní, od večerní mše

Zeleného čtvrtku až po Neděli Pánova zmrtyýchvstání, od utrpení Pána až po

jeho zmrtyýchvstání. Toto jádro liturgického roku jako historická skutečnost patří jistě do minulosti, ale jeho podstatný prvek, čili darování sebe sama a poslušnost až k smrti pokračují a působí v oslaveném Kristu. Protože jeho spásonosná vůle je univerzální, on jako Nejvyšší Velekněz Nové smlouvy

dává účast na spáse lidem všech dob, a to vždy, když se shromáždí na liturgická slavení.

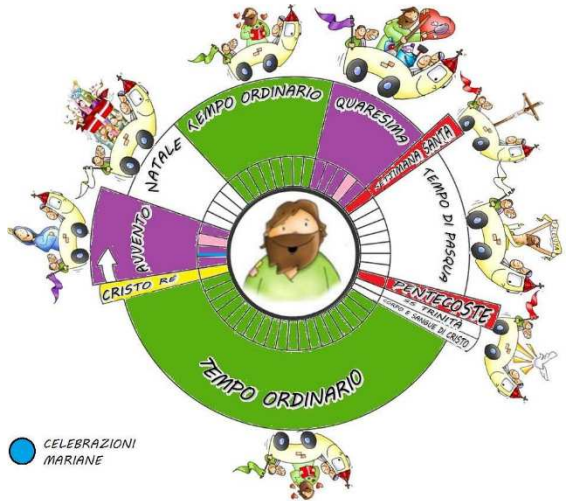
Památku Pánova zmrtyýchvstání, kterou Církev slaví jednou ročně o Velikonocích, slaví i každý týden v den, který nazvala Pánovým dnem, neboli nedělí. V tento den se slaví velikonoční tajemství a křesťané jsou povinni se shromáždit, aby poslouchali Boží slovo a zúčastnili se Eucharistie, a tak slavili památku umučení, zmrtyýchvstání a oslavení Pána Ježíše a vzdávali díky Bohu. Proto je den Páně prvotním svátečním dnem, a zároveň dnem radosti a odpočinku (SC, 102,106).

Struktura liturgického roku

Od Velikonoc, které jsou středobodem a jádrem liturgického roku, se odvozují a z nich pramení i ostatní slavení, ve kterých Církev putující na zemi ohlašuje zmrtyýchvstání našeho Pána. I když celý se liturgický rok dělí na několik období, tematicky však lze mluvit o třech velkých cyklech: čas zjevení Pána, velikonoční čas a období během roku.

Čas, kdy se Pán zjevuje světu, se rozvinul do dvou období. Začíná se Adventním obdobím, tedy První adventní nedělí, kterou považujeme za začátek liturgického roku. Toto období je časem náboženského a radostného očekávání a má dvojí význam: příprava na slavnost Narození Páně, ve které se připomíná první příchod Božího Syna mezi lidi, a také očekávání druhého Kristova příchodu na konci věků. Dále do tohoto cyklu patří Vánoční období, kdy si Církev připomíná památku Narození Páně a jeho prvních zjevení. Vánoční období končí svátkem Křtu Krista Pána.

Velikonoční cyklus je velmi rozsáhlý, protože začíná Popeleční středou a končí, po celkem třináct a půl týdnech, Nedělí Soslání Ducha Svatého. Zahrnuje tři významná a rozsáhlá období: Postní dobu, Velikonoční třídení a Velikonoční dobu. Postní liturgie připravuje věřící ke slavení velikonočního tajemství tím, že jim připomíná křest, který přijali, a vybízí je k pokání. Rovněž připravuje katechumeny různými stupni uvádění do křesťanského života. Velikonoční třídení Pánova umučení a zmrtvýchvstání je zářivým vrcholem celého liturgického roku. Začíná večerní mší na památku Páně večere na Zelený čtvrtek a končí na Velikonoční neděli. Následuje období padesáti dnů od Neděle Pánova zmrtvýchvstání až do Neděle Soslání Ducha Svatého, které nazýváme Velikonoční dobou a která se slaví v radosti a plesání jako jeden sváteční den. Čtyřicátý den po zmrtvýchvstání Páně slavíme jeho vystoupení do nebe.

Tyto dva sváteční cykly jsou pilíři celého liturgického roku. Zbývajících třiatřicet nebo třicetčtyři týdnů roku, rozdělených do dvou částí, se nazývá Mezidobí, ve které se neslaví zvláštní aspekt Kristova tajemství. Dříve se, zejména v neděli, připomíná Kristovo tajemství v celé jeho plnosti. Tato doba začíná v pondělí po svátku Křtu Krista Pána a končí v sobotu před První adventní nedělí.

Křesťanské svátky

Velikonoční tajemství bylo nejprve slaveno v neděli a teprve později, ve druhém století, se přidala každoroční slavnost Velikonoc. Během následujících staletí se doplňovala i další slavení, která připomínala různé události ze života Ježíše Krista. Avšak Církev ohlašuje Velikonoce svého Pána i během jiných svátků, které tvoří některé momenty ze života Ježíšovy Matky Marie, ale také slavnost Všech svatých a památné dny na apoštoly, mučedníky a svaté, i při Vzpomínce na všechny věrné zesnulé. Speciální skupinu slavení nacházíme od středověku

v takzvaných ideových svátcích, které mají za svůj objekt některé pravdy a aspekty křesťanské nauky nebo zbožnosti, nebo i některé tituly Pána, jeho Matky nebo některého svatého. Nazývají se také svátky zbožnosti, nebo tematické či dogmatické svátky. Například jde o slavnost Nejsvětější Trojice, Nejsvětějšího Kristova těla a krve, Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, slavnost Krista Krále, Svaté rodiny, Jména Ježíš a mnoho jiných, zejména mariánských svátků. Nesčetná slavení svatých mají být příležitostí k dozrávání a prohlubování autentické křesťanské spirituality. V této spiritualitě má být Ježíš Kristus skutečně centrem a stálým objektem víry.

Ježíš Kristus je Pánem všeho, je Pánem času a dějin, a celý rok je jednou velkou oslavou jeho smrti a zmrtvýchvstání. Liturgický rok slaví tajemství Krista jako spásnou událost, která se zpřítomňuje pro nás v čase, během naslouchání Božímu slovu a v účasti na svátostech. Zve nás, abychom si připomínali Krista a jeho spásonosné skutky a abychom ho následovali, a zároveň se proměňovali v Krista.

V průběhu ročního cyklu je každé křesťanské společenství pozváno znovu objevit, slavit a žít dar spásy.

(podle KN)

Adventní schůzka

Křesťan je člověk žijící v adventu. Ježíš tak ví, že existuje alespoň jedna osoba, která jej očekává. Jako hlídka doufající v úsvit (Žalm 130,6) křesťan čeká na Pána plný touhy a lásky. Nemůže a nechce spát, dokud konečně nepřijde.

Ježíš vyžaduje něco radikálního. Mít pohled upřený jenom na Boha a předjímat tak skutečnost a nároky příchozího dne ještě uprostřed noci, právě tehdy, když si chtějí všichni lehnout.

Čas křesťanů je časem plným co do významu a směru. Jde se někam, jde se k někomu. Ten okamžik přijde: Máme schůzku. V jádru podobenství o deseti družičkách zazní slova: „Uprostřed nocí se rozlehl křik: Ženich je tady, jeděte mu naproti!“

Velký mistr

Křesťanův rok není opakováním, nýbrž stoupající spirálou, Je to jako pomalé a pokaždé jiné vstávání, protože po člověku se požaduje, aby se měnil, obnovoval a rostl. Jedná se o důležitou práci času, který buduje a umožňuje zrání. Čas je velký mistr, náš skutečný učitel. John Powell vzpomíná:

Když jsem byl mladým seminaristou, vzpomínám si, že jsem jednoho večera šel na ošetrovnu (a musím upřímně vyznat, že si nepamatuji důvod). Bratr ošetřovatel se právě snažil přikrýt dekami dva nemocné kněze na lůžkách, zatímco já jsem stál v tmavé chodbě a celou scénu sledoval.

Když přikrýval prvního kněze a vytáhl mu deku až pod bradu, stařec mu nazlobené huboval: „Zmiz, ať už tě nevidím, bratře!“

Chudák mnich tiše odešel do dalšího pokoje k druhému knězi. Kněz vděčně odpověděl: „Ach, bratře, jsi k nám tak dobrý! Dnes večer, než usnu, se za tebe zvlášť pomodlím.“

V té tmavé chodbě jsem byl najednou zasažen myšlenkou, že jednoho dne budou i já jedním z témat dvou starých kněží, a naprosto jasně jsem si uvědomil, že se už teď pro tento okamžik cvičím. Když člověk zestárne, jeho zvyky ho přemohou. Staří výstředníci po celý život trénují, aby byli výstředníky.

Staří světi po celý život trénují, aby byli svatými.

I já sám vím, že ať jsem dnes kýmkoli, jsem tím, kým jsem se cvičil být po celý život. Naše dnešky budou také doléhat na naše zítřky. Naše zítřky jsou tvořeny našimi dnešky.

V této myšlence je něco závažného. Každého dne budujeme ono já, které se představí Bohu.

Čas pro vzájemné poznání

Kéž nebudeme muset slyšet ta nejstrašnější slova evangelia: „Ne každý, kdo mi říká ‚Pane, Pane‘, vejde do království nebeského; ale ten, kdo činí vůli mého Otce v nebesích. Mnozí mi řeknou v onen den: ‚Pane, Pane, což jsme v tvém jménu neprorokovali a ve tvém jménu nevymítali zlé duchy a ve tvém jménu neučinili mnoho mocných činů?‘ A tehdy já prohlásím: ‚Nikdy jsem vás neznal; jděte ode mne, kdo se dopouštíte nepravostí.‘“ (Mt 7,21-23)

Lukáš ve 13. kapitole svého evangelia k tomu říká: „Snažte se vejít úzkými dveřmi, neboť mnozí, pravím vám, se budou snažit vejít, ale nebudou schopni. Jakmile už jednou hospodář vstane a zavře dveře a vy zůstanete venku, začnete tlouci a volat: ‚Pane, otevři nám‘, tu on vám odpoví: ‚Neznám vás, odkud jste!‘ Pak budete říkat: ‚Jedli jsme s tebou a pili a na našich ulicích jsi učil!‘ On však vám odpoví: ‚Neznám vás, odkud jste. Odstupte ode mě všichni, kdo se dopouštíte bezpráví!‘“

Čas nám a Bohu slouží k tomu, abychom se před tím velkým setkáním vzájemně poznali.

(Brunno Ferrero)

Advent – doba čekání

Ve hře Samuela Becketa „Čekání na Godota“ zaznívá jedna myšlenka: „Nelze pokračovat – pokračujeme!“

Tato myšlenka má v sobě takovou hloubku, že nám může posloužit i jako motto pro úvahu o adventu. Není to jen obyčejný paradox, ale paradox, ve kterém je obsažena síla a hloubka víry. Lze říci, že ke skutečné víře se lze dostat jen přes tento paradox.

Mnozí křesťané, když slyší výzvu Církve k obrácení a pokání, zejména v době adventu a půstu, mají sklon myslet si: „Už zas! Tolikrát se to připomíná, že to jde až na nervy. Stále se jen obracet, dělat pokání. Jaký to má smysl, když jsme

stejně stále stejní?“ Hodnotíme výzvu Církve k pokání, obrácení se, jako výzvu minulého režimu k brigádám ke zvelebení naší společnosti. U těch brigád se sice něco udělalo, ale většina cítila, že to celkové problémy, které se postupně rozrostly, neřeší. Výzvu k pokání bereme jako výzvu k brigádě pro zvelebení Církve. Sem tam se něco i udělá, přibude několik závazků, které se možná i do-drží, možná si najdeme více času i pro

modlitbu, alespoň v té době adventu, ba snad půjdeme i ke sv. zpovědi, když to Církev žádá, ale možná se přece neumíme zbavit dojmu, že to málo pomáhá, že celkovou situaci to jaksi neřeší.

Zejména v dnešní době jsou lidé znechuceni, podráždění a apatičtí. Přestože se hodně změnilo oproti minulosti, přece mnohé problémy zůstávají a přibýly nové, stejně bolavé, jako ty z minulosti. My křesťané máme více svobody – chvála Bohu, ale jsme šokováni tím, jak se tato svoboda zneužívá. Jak uvolnila v lidech zlo, které bylo v minulosti drženo na uzdě policejním režimem.

Jsme jako Židé na poušti, kteří sice vyšli z Egypta, ale nemají co jíst a pít, jsou ohrožováni kočovnými a jedovatými hady a cesta do zaslíbené země je daleká, navíc nepřátelé číhají i ve vlasti. Jak se divit, že někteří se chtěli vrátit do Egypta. Toto přirovnání bylo již vícekrát použito pro naši situaci, ale lepší nenajdeme. Zkoumejme proto, co tehdy Židům pomohlo. Pomohlo jim 40leté čekání, ve kterém si naplno uvědomili bezvýchodnost své situace. Věděli, že „nic se nedá dělat“ celých 40 let po 400 letech otroctví v Egyptě. A přece tento čas nebyl pro ně ztraceným časem, právě naopak, byla to nejpožehnanější doba v jejich historii. V bezvýchodné situaci opět najít víru v Boha, překonat vlastní zoufalství novou nadějí, touhu po starém životě, nahradit touhou po novém. K tomu je vždy nutná poušť. To se mnohokrát opakovalo, když se nějaká civilizace dostala do slepě uličky. V tom je tajemné působení Boha v dějinách.

Křesťan má rozpoznat znamení časů. Nemá se nechat slepě unášet větrem dějin. Protože dějiny mají svůj smysl. A když přijde doba, že se nedá nic dělat, když i čekání se zdá být ztrátou času, tehdy nastala velmi užitečná doba, ve které se formuje něco nového, tehdy se dá udělat nejvíc, ne navenek, ale vnitřně. Nelze pokračovat, protože to nemá smysl? Pokračujme, protože to má mnohem hlubší smysl, než to můžeme odhadnout.

Zdá se nám, že doba adventu – čekání na Vykupitele nepřináší nic nového, že problémy nadále zůstávají, že hřích nadále kalí náš život, a proto to nemá žádný smysl? Pokračujme! Naděje, kterou bychom viděli splněnou, nebyla by nadějí – poučuje nás sv. Pavel.

Zdá se nám, že jednotlivé skutky pokání a sebezapírání jsou jen ubohé brigádnické činy, které celkovou situaci neřeší? Je to pravda. Ale co nám brání, abychom v tom pokračovali, pokud zároveň víme, že dva haléře chudé vdovy jsou více než dary boháčů.

Zdá se nám, že naše modlitba je tak ubohá, že není žádnou oslavou Boha a proto by snad bylo lepší s tím přestat? Pokračujme! Vždyť sv. Pavel nás poučuje, že Duch Sv. promlouvá za nás slabé, neboť my ani nevíme, jak se náležitě modlit.

Zdá se nám, že naše zpověď nepřináší opravdovou změnu našeho života a proto je lepší od ní upustit? Pokračujme! Vždyť Pán Ježíš nám říká, že Boží království roste nepozorovaně.

Nebo si myslíme, že jsme dost dobří a proto ta výzva Církve o obrácení se nás netýká? Pokračujme v tom pokání, neboť jen tak můžeme poznat, že to není pravda. Že dokonalost je v něčem jiném, než ve vědomí vlastní bezúhonnosti. Dokonalý člověk není mumie, které se již změna netýká, nýbrž živý člověk, který se neustále obrací k Bohu, i když se mu to nedaří, neboť ví, že pokud jen na chvíli v tom přestane, už se vydává na jinou cestu.

Nezbývá nám proto jiného, než pokračovat.

(podle FL)

Psát v křesťanském duchu

Přemýšlel jsem nad tematikou psaní v křesťanském duchu a hned mi přišel na mysl známý verš z nejstaršího novozákonního spisu, z Prvního listu Soluňanům: „Nechceme, bratři, abyste nevěděli, jak je to se zesnulými, abyste se nezarmucovali jako ostatní, co nemají nadějí“ (1 Sol 4,13). Hovoří o naději pro ty, kteří znají Krista, a o smutku pro ty, kteří ho neznají. Křesťanství přináší světu naději.

Když Pavel, Silas a Timoteus přešli v roce 50 po Kristu z Malé Asie do Makedonie, tedy na území dnešního Řecka, navštívili nejprve město Filipy, ve kterém zažili mnoho utrpení a potupování (srov. 1 Sol 2, 2). Odtud šli dál na západ po Via Egnatia a po asi 160 kilometrech přijeli do Soluně. Tam Pavel Soluňany v synagoze několik týdnů přesvědčoval, že Mesiáš musel trpět a vstal z mrtvých: „Tímto Mesiášem je Ježíš, kterého vám já zvěstuji“ (Sk 17, 3). Jeho slova vzbudila vlnu nevole zejména ze strany několika Židů, kteří vyvolali ve městě

roznah a pobouřili i autority. V takové situaci bylo nejrozumnější opustit město. Pavel se svými společníky tak učinili ještě v noci. Nečekaně a narychlo odešli. Proto tam nestihli odevzdat evangelium celé. Z těchto důvodů se Pavel a jeho společníci toužili do Soluně vrátit co nejdříve. V krátké době se o to dvakrát pokusili. Nakonec to vyřešili dopisem, který jim napsali až po Timoteově návratu. Pro Soluňany byl odpovědí na otázky, které je trápily, a pro nás je výpovědí, jak se začalo psát v křesťanském duchu.

Co vědí

Pisatelé dopisu – Pavel, Silas a Timoteus – stále toužili, aby mohli znovu vidět Soluňany a doplnit to, co ještě chybělo jejich víře (srov.

1 Sol 3,10). Řecký termín, který překládáme jako „doplnit“, můžeme přeložit i slovem „zkompletovat“. Co tedy Soluňané potřebovali zkompletovat a doplnit v oblasti své víry? V celém dopise totiž převládá připomínání toho, co už ví. Sloveso „víte“ se v něm opakuje celkem 9krát (srov. 1 Sol 1, 5; 2,1.2. 5.11; 3,3.4; 4,2; 5,2). Výjimku tvoří úryvek 4,13 - 18,8, který otevírá zmíněný úvodní verš: „Nechceme, bratři, abyste nevěděli...“ (1 Sol 4,13). Vyjadřuje touhu svatého Pavla a jeho společníků nenechat bratry v nevědomosti; nenechat je v nepoznání důležitých pravd. Z obsahové stránky tohoto dopisu jde o jediný úryvek, ve kterém se doplňuje a kompletuje to, co víře Soluňanů chybělo a co jim zároveň způsobovalo smutek.

Nevědomost vede k zármutku

Tento smutek v nich mohly vyvolávat různorodé předtuchy a dohady o jejich milovaných zemřelých. Je třeba si uvědomit, že v tomto městě se kromě židovského náboženství pěstovaly i četné kultury, což svědčí o smíšené populaci. Archeologie a historická svědectví dosvědčují kult římského Panteonu a císaře, ale i mnoha orientálních božstev. Něco v tomto duchu lze vytušit z Pavlovy poznámky ve verši, kde zmiňuje jejich obrácení se od modelů k Bohu (srov. 1 Sol 1,9). Jde tedy o křesťany z jedné strany silně poznačené kulturou helénského světa, kterým pravděpodobně způsoboval problém samotný fakt zmrtvýchvstání, a z druhé strany o křesťany z judaicko-apokalyptického záze-

mí, kteří byli hluboce poznamenáni pesimismem, a proto se utíkali k představám o blížícím se konci světa. Z pohledu sociálního tvořili křesťanskou komunitu prostí dělníci, kteří se živilí prací svých rukou, mnozí i stejným řemeslem jako Pavel, tedy výrobou stanů; ale také vznešené ženy, tedy výše postavení lidé.

Otázky Soluňanů

Není zcela jasné, jakou eschatologickou víru měla mladá křesťanská komunita v Soluni a ani proč nastal takový teologický rozruch pro smrt některých jejích členů. Můžeme se domnívat, že taková nehomogenní komunita rodících se křesťanů mohla mít v otázce smrti a posmrtného života několik otázek a různorodé představy. Co bude s člověkem, když zemře? Existuje posmrtný život člověka, jak v něj věří Egypťané? Nebo mají pravdu Řekové, podle kterých přetrvá po smrti pouze lidská duše vlastním přičiněním, kvůli její jednoduché, duchovní a božské podstatě? Neexistuje po smrti žádné vzkříšení z mrtvých ani odplata na druhém světě, jak to učili saduceové? Nebo to bude tak, jak tvrdí apokalyptické židovské pohledy, že brzy přijde ke kataklismatu, kterému bude předcházet soud všech lidí, dobrých i špatných, živých i zesnulých, jak to naznačuje již Kniha proroka Daniela?

Pavel se snaží dát Soluňanům odpověď v celé komplexnosti a intenzitě problematiky. Jeho odpovědi mají rozměr teologický a zároveň kulturní.

Křesťanství dává světu naději

Konkrétní nevědomost mladé komunity se týkala zemřelých křesťanů a jejich budoucnosti. Autor dopisu se však záměrně tomuto výrazu vyhýbá. Když mluví o mrtvých křesťanech, popisuje je jako zesulé. Co to znamená? Základem použitého řeckého slova, které překládáme jako „zesnulý“, je termín „koma“, který sice představuje situaci podobnou smrti, ale stále je zde naděje na probuzení a návrat k životu. Tím chce Pavel podtrhnout, že smrt pro křesťana není definitivní, podobá se jen hlubokému spánku.

Výraz spánek, jako metafora smrti, byl běžně používán jak v řecké, tak v judaistické kultuře. V daném významu ho vzpomíná už Homér. Objevuje se i na epigramech a papyrech, podobně jako je tomu až do dnešního dne v naší evropské kultuře. Septuaginta (řecký překlad Starého zákona z hebrejštiny -

pozn. red.) jej používá v tomtéž smyslu při překladu slovesa *šákáb* – ležet, uložit se. Výraz „usnul“ či „odpočíval se svými otci“ můžeme v malých obměnách nalézt při zprávách o smrti Jakuba, Mojžíše, Davida, judských a izraelských králů. Používá jej i judaistická apokalyptika. V tomto smyslu ho můžeme nalézt na několika místech Nového zákona, zejména v situacích, ve kterých Kristus mění smrt na návrat k životu. Proto v Matoušově evangeliu Ježíš mluví o Jairově dceři, že nezemřela, ale spí (srov. Mt 9,24); nebo v Janově evangeliu o mrtvém Lazarovi: „Náš přítel Lazar spí, ale jdu ho vzbudit“ (Jn 11, 11). Sám Ježíš se ve zmíněných případech dokonce vyhýbá ztotožnit „zesnulé“ s mrtvými. Podle svatého Pavla je zmrtvýchvstalý Kristus „prvotina zesnulých“ (1 Kor 15,20). Odpověď, kterou dává Pavel zarmouceným Soluňanům, je ukryta ve slovesech představujících metaforu smrti jako spánku. „...tak Bůh i ty, kteří zesnuli, skrze Ježíše přivede s ním“ (1 Sol 4, 14). Metaforu opouští až ve verši 16, kde otevřeně píše o těch, kdo „zemřeli v Kristu“ (1 Sol 4,16).

Pro znalce biblické řečtiny nabízí Pavel ve výběru gramatického času přičestí jasnou odpověď na otázku, jak to bude se zesnulými. Po třech použitích výrazu „zesnuli“ (nejdříve v participii prezenta, pak v participii perfekta) používá výraz: „ti, co zemřeli v Kristu“. Volbou perfekta, který naznačuje délku trvání dané akce, upozorňuje na ty, co spí velmi dlouhým spánkem a čekají na vzkříšení. Těmito výrazy svatý Pavel představuje své klíčové téma zmrtvýchvstání. Jeho bratři v Soluni nespí věčným spánkem; usnuli v naději, že se jednou Kristus pro ně vrátí. Autor tímto způsobem zdůrazňuje myšlenku budoucího probuzení. Z celé struktury zmiňované perikopy je jasně vidět, že pro ty, co mají víru v Krista, je i smrt jejich bratrů naplněna nadějí a naopak pro nevěřící zůstává jen zármutek.

Láska mezi bratry

Soluňané měli ještě jeden problém. Báli se, co bude s jejich milovanými, kteří se nedožijí Kristova druhého příchodu. Během pozemského života je spojovala příkladná křesťanská láska. Byli by rádi, aby to tak zůstalo i ve chvíli paruzie, tedy až do druhého Kristova příchodu na zem. Proto jim Pavel odpovídá, že živi nepředědou zemřelé. I když jsou nyní jakoby rozdělení na živé a zesnulé, situace se příchodem Krista změní. Když Pán sestoupí z nebe, nejprve vstanou

ti, kdo zemřeli v Kristu, a pak budou všichni spolu – živí i zesnulí – uchvázeni Pánem a budou spolu už navždy. Uskuteční se nové univerzální shromáždění všech věřících v Krista, a to společným „únosem“ realizovaným ze strany Boha, aby mohli společně jít vstříc Pánu, který se vrací.

Naděje světa je Kristus

Velmi jasně vidíme, zejména v současnosti, co znamená psát v nekřesťanském duchu. Mediální svět je zaplaven množstvím informací, z nichž je jen velmi

nízké procento hodnotných. Stále více se šíří kultura smrti. Jedno podstatné však tento – a nejen mediální – svět potřebuje jako sůl. Je jím křesťanská naděje. Dobře si to uvědomoval svatý Pavel, přestože žil před dvěma tisíciletími; dobře si to uvědomuje i současný Svatý Otec František. Můžeme to vidět i ve slovech, kterými shrnul svou papežskou návštěvu v Mosambiku, na Madagaskaru a Mauririi, když při generální audienci 11. září řekl: „Naděje světa je Kristus a jeho evangelium je nejmocnějším kvasem bratrství, svobody, spravedlnosti a pokoje pro všechny lidi. Jak vidíme, křesťanské poselství je plné naděje a bratrské lásky.“

(podle KN)

O tom, zda i Bůh má jazyk lásky

Mnozí z nás známe teorii amerického spisovatele a odborníka na vztahy Garyho Chapmana o tom, že každý člověk má primární jazyk lásky – tedy způsob, jakým projevuje a nejraději přijímá lásku. Minule mě však jen tak napadlo – a jak je to s Bohem? Je možné, že tyto jazyky lásky používá a má rád i on?

Mnohé úkony zmíněné v následujících odstavcích snad i děláš – možná ti však nikdy nenapadlo zamyslet se, že to není jen jakási tvá „povinnost“ či v ideálním případě něco, co tě naplňuje a posouvá vpřed – ale možná i něco, co velmi těší

Boha. Asi jako když tobě někdo složí kompliment, věnuje ti milou pozornost, soustředěně tě poslouchá, pomůže ti s domácími pracemi, poplácá tě po rameni či jiným způsobem, který máš rád, ti projeví, že mu na tobě záleží.

Slova ujištění

Mám tě rád, to se ti podařilo, vážím si tě, je mi s tebou dobře. Fráze, které (jsou-li vyslovené upřímně) zahřejí u srdce každého, jehož jazykem lásky jsou slova ujištění. A co když podobně rozněžňují i Boha? Jen si vzpomeňme, jak se Ježíš

Petra (dokonce až trojnásobně) ptal, jestli ho má rád (srov. Jn 21, 15-17). Nejsou všechny chvály či díkůvzdávání naším způsobem, jak mu odpovědět, že ano?

Zřejmě si to uvědomovali už autoři Bible; mnohé verše z ní jsou jakoby komplimenty Bohu. Vždyť zkus Pánu s podobnou upřímností, jako bys říkal pěkná slova milované osobě, říci například „všechno si moudře udělal“ (Ž 104, 24), „pro mě je slastí být v Boží blízkosti“ (Ž 73, 28) nebo „ty, Pane, jsi dobrý a laskavý a velmi milostivý vůči všem, co tě vzývají“ (Ž 86, 5). Boha však nepochybně potěší, i když mu adresujeme vlastní slova; své postřehy o jeho síle, kráse, věrnosti, dobrotě. Nebo vlastní verze „děkuji“ a „promiň“. A jak moc ho určitě těší, když nezapomínáme na slovní ujištění ani v těžkých časech. Jak lahodně mu zajisté zní, jestliže i uprostřed temnot upřímně vyřkneme „důvěřuji ti“; „věřím, že to s tebou zvládnou“ či „vím, že jsi větší než moje problémy“.

Pozornost

Lidé, kteří preferují tento typ jazyka lásky, se cítí milováni, mohou-li trávit společný čas s tím, koho mají rádi; být spolu jen tak sami dva, cítit jeho blízkost, vést s ním rozhovory. Zdá se, že tento typ jazyka lásky Bohu také není cizí – v podstatě s ním tak komunikuješ při každé modlitbě či adoraci; tedy pokaždé, když si najdeš čas jen pro něj. Jako polichocení se bezpochyby cítí, když si i uprostřed nejhektičtějších dnů a moře možností vyhradíš časoprostor na to, abyste si mohli spolu promluvit či zkrátka jen tak být spolu a uvědomovat si přítomnost toho druhého.

Dárky

Dostat něco hmatatelného, čím jasně vyjádříme, že jsme na obdarovaného mysleli a že nám na něm záleží – to těší ty, jejichž jazykem lásky jsou dárky. Více než o dar samotný jde právě o cit, který jím vyjadřujeme, či o jeho symbolické ztvárnění. I v tomto případě bychom mohli uvažovat, že Bůh má rád i takový typ komunikace. Pokaždé, když mu přineseš nějakou oběť, uděláš sebezápor či věnuješ almužmu, dáváš mu tím najevo, jak je pro tebe vzácný; a z tvého pústu či horlivě odmodleného růžence se možná raduje podobně jako ty z oblíbené čokolády či ze scrapbooku od nejlepšího přítele.

Skutky služby

To je super, když ti někdo pomůže s povinnostmi, zvláště pokud jsi unavený nebo pod stresem. Nebo když udělá něco, co je mimo jeho kompetencí a zóny komfortu, jen aby ti tak dal najevo, že tě má rád. Ti, které hřeje u srdce právě taková představa lásky, asi dobře rozumějí, jaké to je, když jazyk služby těší Boha. Dobrovolnictví, služba jiným, péče o blízké v rodině, ve společenství – i takovýmto způsobem mnozí komunikují s Bohem. A zdá se, že jeho to těší – vždyť i sám nám vzkázal, že „cokoli jste udělali jednomu z těchto mých nejmenších bratrů, mně jste udělali“ (Mt 25,40).

Fyzický kontakt

Objetí, letmé doteky, držení se za ruce – pro ty, kteří preferují při vyjadřování citů fyzický kontakt, má Bůh také pochopení; jinak by se přece nerozhodl zůstat mezi námi v podobě chleba. Pokaždé, když přijmeme Eucharistii, jde o velmi intimní spojení – doslova pojmem Boha do svého těla. Ne náhodou zaživalo několik světců právě během svatého přijímání mystické stavy. Jen si představ, co s tebou dělá, když tě někdo milovaný políbí; co to musí dělat s Ježíšem, když se doslova stane součástí těla svého milovaného, tedy tebe!

(podle KN)

Hlásit se ke Kristu, ale ne k Církvi znamená, že Ježíši nerozumíme

Ježíš vůbec nezpochybňuje Zákon, nýbrž výklad tohoto Zákona a zkostnatělé uplatňování tradice. Velkou část Ježíšova veřejného života provází určité nepochopení: představa, že napadal Zákon, jako by byl heretik, který nebezpečně ohrožoval lid a tradici. V následujícím textu z evangelia Ježíš jednou provždy vysvětluje, jaká je jeho skutečná úloha: „Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit“ (Mt 5,17).

Ježíš vůbec nezpochybňuje Zákon, který dal Bůh Mojžíšovi, ani staletou tradici, jež položila základy lidu Izraele. Napadá výklad tohoto Zákona a zkostnatělé uplatňování tradice.

Proto v Kristově učení nenacházíme zrušení, nýbrž naplnění. V dnešním světě bychom i my mohli upadnout do pokušení, kdy bychom si mysleli, že pravá

křesťanská víra nepotřebuje teologii, morálku, liturgii ani instituce. Ačkoli všechno toto jistě může vést ke zkušenostem, kdy místo aby to podporovalo setkávání s Kristem, brání mu. Řešením ve skutečnosti není jejich zrušení, nýbrž jejich správné využívání a naplnění.

Hlásit se ke Kristu, ale ne k církvi znamená, že jsme Ježíše nepochopili. „Milovat, to ano, ale bez pravidel“ znamená, že jsme lásku nepochopili. Říkat: „Vztah s Bohem, to ano, ale bez liturgie,“ znamená plést si kutilskou mentalitu se skutečným stavem věcí.

Musíme si dávat velký pozor na ty, kdo ve snaze říct nám něco nového opouštějí staré – když pravda skutečně platí, obvykle obnovuje naše chápání starého v jeho pravém světle a není třeba nic odhazovat.

(podle RC monitor)

Digitální demence

Čtení a psaní jsou ústřední kulturní techniky, které se v naší civilizaci učíme od dětství. Bezpečné zvládnutí spisovného jazyka podstatně přispívá k úspěchu ve škole i v pozdější profesi. Proto má co nejkvalitnější výuka čtení a psaní ve školce a škole velký význam jak pro každého jednotlivce, tak pro celou společnost. Výuka čtení a psaní, kterou správně vedou učitelé, založená na neurobiologických základech učení těchto předmětů, by mohla dokonce působit proti poruchám správného čtení a pravopisu. Ty jsou způsobeny změnami v oblasti mozku, které odpovídají za zpracování řeči.

Tužka nebo klávesnice?

Rozšiřování digitálních písemných médií stále narůstá, a tak se nemůžeme divit, že děti stále častěji získávají první kontakt s psaným slovem právě tímto způsobem. Mnohem vzácněji tak, že čtou knihy a vlastnoručně píší na papír. Existují první vědecké studie o tom, že narůstající digitalizace psaní, která začíná často v útlém věku, negativně ovlivňuje schopnost čtení u dětí a dospělých. Učení se písmen ťukáním do klávesnice vede v porovnání s psaním perem na papír k horším výsledkům při rozpoznávání písmen. Když se děti vlastnoručně písemně učí latinská písmena nebo dospělí neznámá smyšlená písmena, dokážou lépe rozlišit jejich zrcadlový obraz než po tréninku ťukáním do klávesnice.

Neurologické vědecké výzkumy s funkční magnetickou rezonanční tomografií ukazují, že rozpoznání písmen, které se žáci naučili tak, že psali perem, vede k zesílené aktivitě v motorických oblastech mozku. U písmen, která se žáci naučili psaním na klávesnici, tomu tak nebylo. Z toho lze odvodit, že jediné píšeme-li písmena perem, zanechává to motorické paměťové stopy, které se aktivují vnímáním a zároveň usnadňují rozpoznání vizuální podoby písmen. Tato dodatečná motorická paměťová stopa, kterou potřebujeme ke čtení, se při psaní na klávesnici nevytváří, jelikož pohyby prstů při ťukání do klávesnice nijak nesouvisí s formováním písma.

Neurologické vědecké výzkumy s funkční magnetickou rezonanční tomografií ukazují, že rozpoznání písmen, které se žáci naučili tak, že psali perem, vede k zesílené aktivitě v motorických oblastech mozku. U písmen, která se žáci naučili psaním na klávesnici, tomu tak nebylo. Z toho lze odvodit, že jediné píšeme-li písmena perem, zanechává to motorické paměťové stopy, které se aktivují vnímáním a zároveň usnadňují rozpoznání vizuální podoby písmen. Tato dodatečná motorická paměťová stopa, kterou potřebujeme ke čtení, se při psaní na klávesnici nevytváří, jelikož pohyby prstů při ťukání do klávesnice nijak nesouvisí s formováním písma.

S písmeny je to tedy velmi podobné jako s předměty: manuálním psaním se lépe učí! Myšlení je, jak jsme zmínili na začátku, vždy hmotné, což několikrát

potvrdily studie o zpracování pojmů. Na základě toho se můžeme domnívat, že ujmout se písmena tak, že píšeme perem, je efektivnější než tiskání nebo klikání na digitálním psacím stroji. Jistě, dosud jde jen o indicie, definitivně to budou moci dokázat až další studie, které se momentálně v našich laboratořích chystají. Než zavedeme počítače ve školkách a na základních školách, měli bychom vědět, co tím způsobujeme našim dětem! Existuje nebezpečí, že pro masivní pronikání digitálních médií do školek a škol nebude dostatečně podporována schopnost dětí číst. Možné negativní ovlivnění této schopnosti digitálním nacvičováním psaní by mohlo ovlivnit školní a pracovní kvalifikovanost jedné celé generace.

Aby dítě umělo počkat

V roce 1989 byl ve vědeckém odborném časopise Science publikován experiment, který nemůže být jednodušší. Dítě sedí za stolem, na kterém se nachází sladkost a zvonek. Vedoucí pokusu řekne dítěti: „Teď odejdu z místnosti a za několik minut se vrátím. Pokud do té doby nesníš sladkost, dostaneš sladkosti dvě. Když ji sníš, než přijdu, zazvoň na zvonek. Hned se vrátím, ale ty už druhou sladkost nedostaneš.“ Byl to test sebeovládání – takzvaný marshmallow test. Zkouší se jím, jestli jsou děti schopny oddálit odměnu. Postavíme je před volbu, že buď dostanou pěnový bonbon marshmallow hned, nebo počkají a za několik minut budou mít dvojnásobnou radost, odměňuje se tedy čekání a to je pro malé děti velmi důležité.

V pokusu bojovaly děti především samy se sebou, aby odolaly pokušení; vydržely to necelé tři minuty. Některé děti snědly sladkost hned. Jen přibližně

30 procent dětí posunulo požitek, dokud se neobjevil vedoucí pokusu, což trvalo až patnáct minut. Kalifornský psycholog Walter Mischel uskutečnil tento experiment již v polovině šedesátých let na svých dcerách a jejich kamarádech a kamarádkách. Po letech si všimli, že ty děti, které se v předškolním věku dokázaly lépe „ovládat“, dosahova-

ly ve škole, během studia a v práci výrazně lepších výsledků než ty, které se nedokázaly „ovládat“.

Proč nemáme na nic chuť

Zpozorovali jste už někdy, že před televizní obrazovkou vypadá málokdo opravdu šťastně? Po procházce, přečtení dobré knihy nebo příjemné návštěvě přítele se cítíme opravdu dobře, činnorodě a pozitivně naladěni se pouštíme do práce. Po dvou hodinách sledování televize nebo virtuálních střileček tomu tak většinou nebývá, už nemáme na nic chuť. U mladistvých se to nejčastěji projeví ve škole, ale médií podmíněná nechť ke škole má i kromě pravidelného vyučování značný vliv na neúčast na dobrovolných aktivitách ve škole. Podíl žáků, kteří jsou ochotni účastnit se, klesá ze 43 procent u jedenácti až dvanáctiletých na devět procent u osmnáctiletých. Podobný trend pozorujeme při aktivitách ve spolcích a kroužcích (jeden či vícekrát týdně).

Bez pozitivních pocitů

Čím více tráví dívky čas na internetu, tím více médií najednou používají. Tento jev nazýváme multitasking. Naopak dívky, které se setkávají s přítelkyněmi v reálném životě, inklinují k multitaskingu méně. Dokonce i tehdy, když z údajů odečteme celkovou dobu používání médií.

Jen deset procent dotázaných dívek uvedlo, že jim jejich on-line přátelé dokážou zprostředkovat pozitivní pocity. Ve skutečnosti digitální média způsobují, že naše děti jsou osamocené a nešťastné!

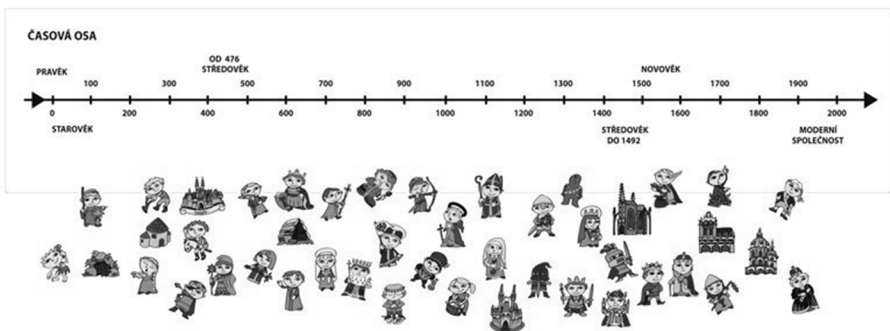
*(z knihy Manfreda Spitzera DIGITÁLNÍ DEMENCE,
JAK PŘIPRAVUJEME SEBE A NAŠE DĚTI O ROZUM)*

Církevní dějiny jsou součástí identity křesťana

Přirozenou vlastností člověka je, že hledá své kořeny a původ. Ovšem nejen individuální, ale i kořeny národa a společnosti, ve které žije, a víry, kterou vyznává.

My věřící často neznáme dějinné souvislosti spojující se s naší vírou. Neumíme argumentovat při diskusích a často nás překřičí pseudoznalci dějin. Proč by se tedy měl mimo jiné věřící zajímat o církevní dějiny? Prosím o širší zdůvodnění.

Julie

Dnes nepřekvapuje, že se setkáváme u části populace s novodobým trendem zájmu zejména o hlubší poznávání rodinné, místní a regionální historie. Na druhé straně však obecně vidíme lhостejnost a nezáměr o dějiny. Podle některých minulost není naše, neboť to bylo dávno a nás se to netýká. Dějiny však nejsou nějakou abstraktní veličinou mimo nás, ale jsou součástí života každého člověka, naší osobní, rodinné, národní i lidské poutě historickým časem. V nich se dozvíme, jak jsme se stali tím, čím jsme. Jsou zdrojem poznání, moudrosti, poučení a nezbytným stavebním základem naší identity. Nevyhneme se přitom jednostranným pohledům samozvaných znalců na církevní dějiny, kteří je nežádka označují jako historii nevědomosti, manipulace a zkostnatělosti. Zjednodušeně a tendenčně řečeno, že středověká Církev byla jen o upalování čarodějnic, inkvizici a kupčení s odpustky.

Pravda je mnohem složitější, než se na první pohled zdá. Při studiu historie z knih odborníků je proto důležité, aby jejich autoři byli v první řadě objektivní, věrní pravdě, nikoli ideologiím. Potom takové poznávání dějin činí člověka hledačem pravdy a zároveň jejím zastáncem. Láska k pravdě je silným motivem, proč se zajímat o církevní dějiny. Bohužel není u nás mnoho knih, které by se zabývaly i dnes platnou Goetheho tezí, že „mateřským jazykem Evropy je křesťanství“. Případně tvrzením francouzského historika Marcela Gaucheta, že „hlavní kostra“ moderní evropské společnosti je vystavěná z „proměněné funkce“ křesťanství. Tuto „mezeru“ alespoň částečně vyplnila kniha amerického historika Thomase Woodse *Jak Katolická církev budovala západní civilizaci*. Historik v ní dokazuje, že Katolická církev rozhodující měrou přispěla k budování západní civilizace a mnohé výdobytky, které dnes vnímáme jako samozřejmé, jsou zde i díky ní.

V dnešní době, kdy nám připadá vše samozřejmé, nám nejednou unikají základní otázky typu: Proč věřit? Jaký je smysl mého života? Do této kategorie bych přidal i otázku, co nám křesťanům 21. století může říct naše minulost? A tedy, k čemu jsou nám církevní dějiny? Odpověď lze shrnout do několika bodů. Na prvním místě je třeba říci, že je to naše historie. Neboť jsou to naše dějiny jako části Kristova těla. Zabezpečují zprostředkování pravdy. Protože pravda byla zachována a předána kontinuálně dále během celých církevních dějin. Dále slouží k upozornění. Neboť jak jsme povzbuzováni dějinami pravdy, tak jsme vystříhání dějinami omylu. Rovněž nabízejí předání zkušeností. Díky nim se můžeme hodně naučit od těch, kdo kráčeli s Bohem. Na základě objektivního poznání církevních dějin se můžeme učit i na omylech lidí, kteří selhali. Můžeme být efektivním apologetou, což je prioritní úloha křesťana. A to právě vyžaduje poznání dějin. Na závěr jen tolik, že poznávat dějinné souvislosti spojující se s naší vírou lze nenásilnou formou. Dobré jsou například návštěvy hradu, muzea či kostela. Čtení historické literatury, životopisů svatých či misionářů působících obětavě v nějaké vzdálené zemi a podobně. To vše v nás může vzbuzovat úctu a zájem o historii, která je součástí naší identity.

(podle KN)

V historickém pojetí odlišujeme instituci a proces

Termín inkvizice kromě instituce znamená i proces, v kterém se zjišťováním a vyšetřováním skutkové podstaty ověřovala podezření z deliktů vůči mravům, disciplíně kléru a učení Církve.

Chtěla bych vás poprosit, abyste mi vysvětlila historický pojem svatá inkvizice. Jaké aktivity s ní souvisely? Proč byla zřízena?

Lucie

Pod pojmem inkvizice se rozumí několik inkvizic, tedy samostatné instituce, jejichž činnost se v určitých dějinných epochách mohla chronologicky překrývat. Slovní spojení svatá (posvátná) inkvizice pochází z latinského *sacra inquisitio*, což znamená svaté (posvátné) vyšetřování, které se řídí předem určenými právními normami.

Termín inkvizice získal výrazně negativní konotaci v první polovině 19. století, kdy se v dílech Juana Antonia Llorenteho [*Histoire critique de l'Inquisition espagnole*, 1818] a později Julese Micheleta (*La Sorcière*, 1862) objevuje obraz krutého inkvizitora, který ve službách Katolické církve zobrazené jako zpátečnická organizace nemilosrdně likviduje vše pokrokové.

Původní význam inkvizice byl disciplinární. Biskupové měli povinnost na území diecézí zajistit potřebnou disciplínu kléru a laiků v oblasti učení Církve (víry) a mravů. Ve druhé polovině 11. století se zvýšily nároky na mentální, intelektuální a mravní předpoklady duchovenstva. Tento proces doprovázelo úsilí o odstranění neduhů, jako simonie, nikolaicismus, konkubinát, neposlušnost, neschopnost vysluhovat svátosti v jejich katolické podobě atd. Úkolem biskupa bylo zajistit plnění církevních požadavků kladených na život a činnost duchovenstva i laiků. Od přelomu 11. a 12. století byla ve zvýšené míře součástí inkviziční

agendy hereze, tedy bludářství, odmítání církevní doktríny a násilná revolta proti církevní či světské autoritě.

Druhý lateránský koncil (1139) byl první všeobecný koncil na latinském Západě, který vůči herezi zaujal stanovisko kánonem č.j. XXIII (O těch, kteří popírají svátosti). Následující všeobecný koncil (Třetí lateránský, 1179) kánonem č.j. XXVII (O hereticích) přesněji definoval, jakým způsobem je biskup povinen zakročit vůči projevům hereze. Tento proces završil Čtvrtý lateránský koncil (1215) kánonem č.j. III (O hereticích). Uzavřelo se tím formování tzn. biskupské (diecézní) inkvizice, za jejíž činnost odpovídal diecézní biskup.

Druhou známou podobou inkvizice je tzv. papežská inkvizice, od 16. století nazývaná také římská. Převzala aktivity biskupské inkvizice a její pravomoci se týkaly celé univerzální latinské Církve. Její agendu tvořily zejména aktivity spojené s vyhledáváním a potíráním hereze a nejtěžších kriminálních zločinů včetně vražd a sexuálních deliktů. Zřídil ji papež Řehoř IX. v letech 1231-1232. Jejím výkonem pověřil nejdříve dominikány a od roku 1246 k nim přibyli františkáni. Papežští inkvizitoři byli podřízeni přímo papeži a jeho kurii. Od roku 1438, kdy byly do těžkých přečinů proti víře zahrnuty čarodějnické praktiky, spadaly do portfolia papežské inkvizice i tyto delikty. Reformací v roce 1517 vznikaly obdoby inkvizice i v protestantských církvích.

Po Tridentském koncilu (1563) přešly v roce 1574 rozhodnutím Řehoře XIII. všechny aktivity papežské inkvizice pod Kongregaci Svatého officia (Congregatio Romanae et universalis Inquisitionis). K jejím aktivitám patřily navíc ještě cenzury, vydávání indexu zakázané literatury a dohled nad pravostí víry na misijních územích. Tento stav trval do Druhého vatikánského koncilu, který v roce 1962 tzv. Svaté officium transformoval na Kongregaci pro nauku víry a zrušil i index zakázané literatury.

Třetí podobou katolické inkvizice byla Španělská inkvizice zřízená v roce 1478. Její osobitost spočívala v tom, že vznikla na podnět Ferdinanda II. Aragonského. Po sjednocení Kastilie a Aragonska působila na celém území nově vzniklé Španělské koruny včetně španělských kolonií. Nebyla podřízena papeži, ale španělskému králi. Dekret o jejím zrušení byl vydán 15. července 1834.

(podle KN)

Kritéria pravosti jsou jasná

Biblický kánon je sbírkou Bohem inspirovaných knih, které jsou oficiální mírou pravdy a normou učení a lidského jednání.

Výrazem kánon rozumějme seznam spisů, které Církev přijala a prohlásila za inspirované. Pochází z řečtiny a původně znamená „třtinu“. Když z třtiny se vyráběly pruty pro měření, slovo kánon nabylo významu pro „pravidlo“ nebo „normu“. Poprvé se použilo pro označení biblických knih na koncilu v Laodicee (360 po Kr.) a v Atanášově listu z roku 367 po Kr.

Posvátné spisy

Pokud jde o židovství, v době Ježíše Krista existovaly v zásadě dva kánony, tzn.

dva seznamy posvátných spisů Starého zákona. První používala židovská komunita v Palestině (tzv. *palestinský kánon*) a druhý židovská diaspora v egyptské Alexandrii (tzv. *alexandrijský kánon*). Palestinský kánon obsahoval spisy Starého zákona napsané v hebrejštině. Alexandrijský kánon zahrnoval spisy podle Septuaginty, řeckého překladu Starého zákona, který následně přijali i křesťané.

Hlavním důvodem pro ustálení židovského kánonu bylo zničení Jeruzalémského chrámu v roce 70 po Kr. Od té doby se židovství více soustředilo na své posvátné spisy, a proto bylo třeba jasně definovat, které spisy jsou pro židovské náboženství závazné. Přestože se v literatuře zmiňuje synod v Jamnii, kde se kolem roku 90 po Kr. měl stanovit kánon židovských posvátných spisů, ve skutečnosti k tomu došlo až začátkem 3. století po Kr. V prvních staletích své existence křesťanství odmítlo názor, který ve 2. století šířil kněz Marción, který vůbec nepřijímal Starý zákon. Marción učil, že Bůh Starého zákona je odlišný od Boha Nového zákona, který je Otcem Ježíše Krista, a vytvořil kánon jen z 10 listů apoštola Pavla a Lukášova evangelia. Církev ve starověku bránila posvátnost spisů Starého zákona a za své posvátné knihy převzala starozákonní spisy podle alexandrijského kánonu. Kritériem výběru starozákonních knih nebyla praxe Židů, ale víra v křesťanských společenstvích, tzn. rozhodující byla

praxe křesťanů, kteří ve svých společenstvích tyto spisy přijímali za inspirované a kanonické.

Ustálení kánonu Písma svatého

Zatímco knihy Starého zákona vznikaly několik staletí, spisy Nového zákona byly napsané v relativně krátké době.

Nejstaršími spisy Nového zákona jsou dopisy apoštola Pavla, které byly napsané především v 50. letech 1. století po Kr. Za nimi následují čtyři evangelia, Skutky apoštolů, ostatní novozákonní listy, Zjevení apoštola Jana a nejmladším spisem Nového zákona je Druhý Petrův list, který vznikl za

čátkem 2. století po Kr. Formování knih Nového zákona tedy trvalo přibližně jen 80 let. Tyto knihy se používaly v křesťanských společenstvích při liturgii, vedle starozákonních spisů je křesťané považovali za závazné normy chování a přijímali je jako naplnění Božího zjevení. Na začátku své existence křesťané nepotřebovali přesně definovat kánon Nového zákona. Změna nastala již ve 2. století po Kr. jako reakce na již zmiňovanou herezi Marción. Raně křesťanští autoři, jako svatý Polykarp, Papiáš, svatý Justin, svatý Klement Římský, svatý Ignác Antiochijský bránili posvátnost spisů Nového zákona. Po prvních stoletích diskusí se kánon Písma svatého ustálil. Spory nastaly až v 16. století s příchodem reformace. Protestantské církve se ve svém postoji ke Starému zákonu přiklonily k židovskému palestinskému kánonu a ostatní starozákonní spisy vyloučily. V případě některých novozákonních knih vznikly mezi protestanty diskuse, ale nakonec je ponechali ve svém kánonu Nového zákona. Reformace způsobila, že Katolická církev přistoupila na Tridentském koncilu 8. dubna 1546 k definitivnímu uzavření kánonu. Koncil se vyjádřil ke katolické víře v posvátnost biblických knih, slavnostně potvrdil starodávnou křesťanskou Tradici a jmenoval všechny spisy Starého a Nového zákona tak, jak je dodnes přijímá Katolická církev. Kánon Písma svatého tvoří 46 knih Starého zákona a 27 knih Nového zákona, které Církev má v úctě jako inspirované. Druhý vatikánský koncil nám připomíná, že „Svatá matka Církev má totiž na základě apoštolské víry za svaté a kanonické knihy Starého a Nového zákona v jejich celosti i se všemi jejich částmi...“ (Dei verbum, 11).

Inspirace knih

V 16. století se zavedly i výrazy „protokanonický“ a „deuterokanonický“. Označení „protokanonické“ se používá na ty knihy Písma svatého, o kterých se nikdy nepochybovalo, zda jsou inspirovány či ne, a tedy zda patří do biblického kánonu. Označení „deuterokanonické“ se používá

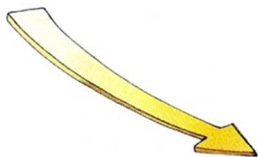
na ty knihy, jejichž inspirovanost byla v průběhu staletí zpochybněna nebo odmítnuta ať už židovským náboženstvím, nebo protestantskými církvemi. Mezi deuterokanonické knihy patří: Tob, Jdt, Moud, Sir, Bar a Jeremiášův list, 1-2 Mak a dodatky: Dan 3, 24 - 90; 13 -14 (o Zuzaně; Béliovi a drakovi); Est 10,4–16, 24. V případě Nového zákona se řadí k deuterokanonickým spisům: Žid, Jak, 2 Pt, 2 Jn, 3 Jn. Jud a Zjev. Dnes však i protestantské církve mají stejný kánon Nového zákona jako Katolická církev. Na tomto místě je třeba říci, že pro Katolickou církev není žádný rozdíl mezi protokanonickými a deuterokanonickými

knihami, všechny jsou stejně inspirované. Je důležité upozornit na rozdíl při používání terminologie. Protestantské církve neuznávají inspiraci deuterokanonických knih Starého zákona a tyto knihy nazývají *apokryfy*. Nebiblické knihy, které v Katolické církvi nazýváme apokryfy, označují protestantské církve výrazem *pseudoepigrafy*. Výrazem apokryfy označujeme taková židovská a křesťanská díla, která se svou formou a obsahem podobají kanonickým spisům Starého zákona nebo Nového zákona, ale nepatří do seznamu inspirovaných posvátných knih. Samotné slovo apokryf pochází z řeckého slovesa apokrypto a znamená odhalit. Rozlišujeme apokryfy Starého a Nového zákona. Za apokryfy Starého zákona se považují ty spisy, které vznikly před rokem 100 po Kr. Je zajímavé, že žádný ze starozákonních apokryfů se nezachoval kompletní v původním hebrejském nebo aramejském jazyce, ale všechny jsou překlady do latiny, řečtiny, koptštiny, syrštiny apod. Mezi známé apokryfní texty Starého zákona patří: *První kniha Henochova, Kniha jubileí, Testament dvanácti patriarchů, Třetí a Čtvrtá kniha Ezdrášova* atd.

Kde se vzali apokryfy

Důvody, pro které vznikaly apokryfní spisy, jsou rozmanité. Někdy to byla snaha předat informace, o kterých kanonické knihy nic neuvádějí (například

Ježíšovo dětství, život Panny Marie a dalších biblických postav, působení apoštolů po Ježíšově nanebevstoupení apod.). Jindy důvodem bylo podepřít nějaké učení (herezi), které se neshodovalo s učením Církve. Na podporu „pravověrnosti“ skuteční autoři apokryfů připisovali své spisy nějaké biblické postavě. Tak vzniklo *Petrovo, Filipovo, Tomášovo evangelium, Jakobovo protoevangelium, Skutky apoštola Petra, Petrovo zjevení, Tomášovo zjevení* apod. Logicky se vynořuje otázka, na základě jakých kritérií některý spis patří do Písma svatého a jiný je označen za apokryf. Kritérií je několik. Rozhodujícím kritériem je v případě novozákonních spisů jejich apoštolský původ. Spis musí vycházet z autority a učení apoštolů a jejich přímých spolupracovníků. Apoštolský původ však nevyhnutelně nevyžaduje, aby některý apoštol byl i přímým literárním autorem. Například Marek a Lukáš nepatří mezi apoštoly, a přece se jim připisuje autorství dvou kanonických evangelií. K apoštolskému původu se přidává i kritérium období vzniku. Pokud některý apokryf byl napsán ve 3. nebo 4. století po Kr., i když vystupuje pod jménem nějakého apoštola, z chronologického hlediska nesplňuje podmínku, aby patřil do doby, kdy se formoval kánon Nového zákona. Důležitým kritériem je i to, že spis se v prvních křesťanských společenstvích používal v liturgii a věřícími byl obecně od počátku Církve přijímán jako Bohem inspirovaný. K tomuto kritériu patří i to, že spis byl ve shodě s naukou Církve a pravdami, které Církev hlásá. Proto Církev odmítla například gnostické spisy nebo spisy podporující doketismus, montanismus a jiné hereze prvních staletí. Ačkoli

apokryfy nejsou součástí knih Písma svatého, přece je odborníci zkoumají, neboť nabízejí možnost získat poznatky o době, ve které vznikly, o sociálním prostředí a náboženských představách, které vedly k jejich vzniku. Některá témata apokryfních textů přešla i do křesťanské liturgie. Například jména rodičů Panny Marie – Jáchym a Anna – se nenacházejí ve Písmu svatém, ale v apokryfním spisu Jakubovo protoevangelium. Pokud v předchozích řádcích byla jmenována kritéria, zůstává ještě zodpovědět otázku, kdo rozhodl, která kniha patří nebo nepatří do kánonu Písma svatého. Platí zásada, že nějaká kniha je inspirována, patří-li do biblického kánonu, tedy je-li uznána za inspirovanou. Takové uznání si kniha nemůže dát sama, neboť bychom se dostali do začarovaného kruhu. Tuto úlohu má Učitelství úřad Církve, který plně používá autoritu, kterou dostal od Krista.

Kéž tě cestou vede víra a cestou nechť je ti Písmo svaté! A dobrým vůdcem Slovo z nebe. Od této lampy si i ty zažehni svou lampu, aby svítila do tvého vnitřního člověka, který je zase lampou tvého těla.

*svatý Ambrož
(podle KN)*

Biblické drobečky

**Slovní spojení, která se z Bible dostala
do našeho jazyka**

Házet perly sviním

Nedávejte svaté věci psům a neházejte svoje perly před vepře, nebo je nohama pošlapou, obrátí se proti vám a roztrhají vás. (Mt 7,6).

Ani psi, ani svině nemají v Písmu svatém dobrou pověst. Toulaví psi byli vnímáni jako nevyzpytatelná a nebezpečná zvířata, která roznášejí nemoci. Pojmeme psi byly hanlivě a pohrdavě označovány všechny pohanské kmeny a národy.

Prasata zase byla nečistá zvířata, jejichž maso bylo zakázáno konzumovat, neboť to byla z pohledu hygieny, ale i způsobu života nečistá zvířata, s masem nevhodným ke konzumaci pro Izraelity. Izraelité je ani nemohli chovat.

V přeneseném smyslu slova „házet perly sviním“ znamená narazit na takové vnímání druhého člověka, když jsou naše slova vědomě a dobrovolně překrucovaná a špatně vnímaná, nebo i nehorázně zesměšňovaná. Je to stav, který ukončuje jakoukoli smysluplnou argumentaci.

Perly prostě nejsou vhodné pro svině. Hodíme-li perly sviním, které je budou považovat za krmivo a pak zjistí, že se nedají sníst, tak se pak vrhnou na ty, kteří

je takto podvedli a oklamali, rozzuří se a rozšlapou je nohama. Perly totiž nemají pro svině žádnou hodnotu, svině nevědí, co si s nimi počít.

Rabíni nazývali výstižné myšlenky a výroky perlami. Proč pak Pán Ježíš zakazuje předkládat perly jeho učení jiným lidem? Vždyť přece rozeslal své učed-

níky, aby všem lidem ohlašovali evangelium, dobrou zvěst o tom, že se přiblížilo Boží království?

Avšak ohlašovat a zahazovat jsou dvě odlišné skutečnosti. Ohlašování evangelia je pro hledající, uvažující lidi, pro ty, kteří hledají i smysl života a touží po duchovní potravě. Ale když se někdo v pyšném a domýšlivém postoji a v aroganci staví odmítavě, pak přichází okamžik, kdy platí slovo o nerozhazování perel. A takový okamžik může nastat v jakémkoli čase a prostoru a během jakéhokoli rozhovoru.

Tehdy je opravdu rozumné neplýtvat časem a životní energií a nerozhazovat duchovní perly, protože náš společník či společníci rozhovoru ještě není nebo nejsou disponováni, aby dokázali uchopit a ocenit duchovní hloubku Ježíšových slov.

(podle Růžence)

Východní církev nám zachovala mnoho poučení skrytých v příbězích, tzv. Apoftegmatech. Pro dušičkový čas přinášíme jedno takové napomenutí.

O starci,¹ mnichu, který žil u města Antinoe,² a o jeho modlitbě za mrtvého bratra

Když jsme přišli do Thebaidy,³ jeden ze starců mi vyprávěl toto:

U města Antinoe žil jistý ctihodný stařec. Ve své cele strávil už sedmdesát let. Měl deset žáků, z nichž jeden byl velmi nedbalý. Stařec se jej často snažil povzbudit a naléhal na něj: „Bratře, myslí na svou duši. Po smrti přijdeš do pekla.“ Ale bratr byl vždy neposlušný a na jeho slova nedbal.

Po několika letech zemřel. Stařec se kvůli němu velmi rmoutil, věděl totiž, že opustil tento svět jako člověk lhostejný a nedbalý. A tak se začal modlit:

„Pane Ježíši Kriste, náš pravý Bože, odhal mi, co se stalo s duší tohoto bratra.“

Ve svatém vytržení pak spatřil ohnivou řeku, v jejímž ohni stál celý dav lidí. Uprostřed uviděl onoho bratra – byl ponořen v ohni až po krk. Řekl mu: „Synu, copak jsem tě právě kvůli tomuto trestu neprosil, abys pečoval o svou duši?“

Bratr mu opověděl: „Děkuji Bohu, otče, že alespoň mojí hlavě je dopřána úleva. Díky tvým modlitbám totiž stojím na hlavě biskupa.“

(podle PARRÉSIA)

¹ Slovo „stařec“ (γέρων), případně „otec“ (πατήρ), se ve vyprávěních pro duši a také obecně v asketické literatuře užívá jako termín označující zasloužilého asketu.

² Antinoe či Antinopolis – město v Egyptě na východním břehu Nilu, dnešní Sheikh Ibada.

³ Thebais (gen. Thebaidy) – pouštní oblast v horním Egyptě nedaleko egyptských Théb; místo, kde se s oblibou usazovali eremité.

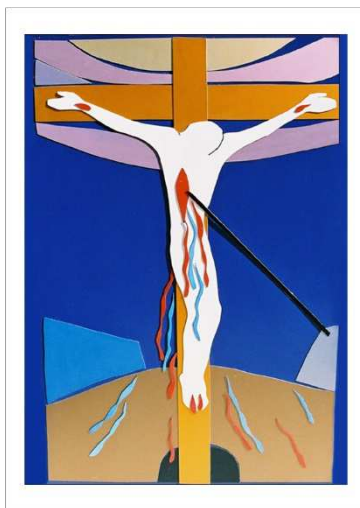
Duše Kristova

V našich farnostech se vždy po sv. přijímání modlíme modlitbu „Duše Kristova“. Byl vznesen dotaz, zda by bylo možné tuto modlitbu více přiblížit, proto na stránkách Zpravodaje se o to pomocí výpisků ze stejnojmenné knihy pokusíme.

Vodo z boku Kristova...

Po krvi, kterou modlíci se člověk prosí, aby byl jí opojen, nyní následuje voda, kterou má být omytý. Pokračujme tedy v kontemplaci scény ukřižování tím, že svou pozornost zaměříme na vodu, která vytéká z otevřeného Kristova boku.

*„Když přišli k Ježíšovi a viděli, že je již mrtev, kosti mu nelámali, ale jeden z vojáků mu probodl kopím bok; a ihned vyšla krev a voda.“
(Jn 19, 33-34).*

Evangelista zaměřuje svou pozornost na krev a vodu, jejíž přítomnost ho velmi překvapí. Totiž z těla, které právě odumřelo, obvykle nevytéká proud vody. Ve vzpomínce na tento anatomický detail evangelista nás ujišťuje o pravdivosti svého svědectví: „On ví, že mluví pravdu, abyste i vy uvěřili“ (Jan 19, 35).

Na vodu a krev se nedívá jako na znamení smrti, ale jako na darovanou životaschopnost, znamení Ducha Svatého, který Církev oživuje a podporuje. Ona je očištěna vodou křtu a živí se krví Eucharistie. Tímto způsobem se naplňuje Janův příslib: „Z jeho nitra potečou proudy živé vody“ To řekl o Duchu, kterého měli dostat ti, kdo v něho uvěřili. Neboť ještě nebylo Ducha, protože Ježíš ještě nebyl oslaven“ (Jn 7, 38 - 39).

Ježíšova fyzická absence, kterou způsobila jeho smrt, není překážkou jeho životodárné přítomnosti v Duchu Svatém. Ta se uskutečňuje v liturgickém životě věřících: z ní věřící čerpají plným přehrstím z ovoce Kristových Velikonoc. Kromě toho uvedená evangelní scéna je vzpomínkou na proročskou vizi o vodě, která vyvěrá z boční strany jeruzalémského chrámu: „Zpod prahu domu na východ vyvěrala voda“ (Ez 47, 1). Tímto způsobem se kříž chápe jako

nový chrám, ze kterého vyvěrá Duch Svatý; právem ho můžeme definovat jako „pramen Ducha“. Jeho smrt se tak stává zdrojem trvalé vitality: voda, která vyvívá z Kristova boku a je zárukou života, má moc zplodit v člověku nový život. Tato scéna jasně naznačuje svátostnou sílu křtu.

Existuje tu však zároveň silná souvislost s Eucharistií, díky které i v tomto případě lze propojit scénu z Kalvárie s eucharistickým slavením: jako v jiných částech modlitby Duše Kristova, i nyní má věřící člověk účast na obou momentech. Propojení s liturgickou zkušeností (i když je někdy křehká a věřící člověk si ji ani neuvědomuje), která určitým způsobem prodlužuje v rámci liturgického slavení kontemplování Kalvárie, si naprosto zaslouží naši pozornost. Tento pohled nám nabízí ambroziánská liturgie během přípravy obětních darů. Na rozdíl od liturgie Římského misálu, v níž pár kapek vlitých do kalicha provázejí potichu vyslovená slova kněze: „Tajemství této vody a vína ať nás spojí s božstvím Ježíše Krista, který laskavě přijal naši lidskou přirozenost“ (tato slova jasně hovoří o tajemství vtělení), v misálu ambroziánské liturgie jsou jiná slova: „z Kristova otevřeného boku vyšla krev a voda“, která poukazují na to, co se událo na Kalvárii. V prvním případě voda symbolicky označuje Kristovu lidskou přirozenost spojenou s jeho božskou přirozeností, jejímž symbolem je víno, zatímco v druhém případě kapky vody vylité do vína živě a přímo připomínají jejich vylití z Kristova boku, této řeky plné milosti. Tímto způsobem kněz, který slaví Eucharistii v ambroziánském obřadu, sám sobě připomíná to, co právě slaví. Bohužel tato modlitba se nevyslovuje nahlas a společenství věřících ji tedy nemůže slyšet. Recituje se potichu, tedy lze právem předpokládat, že ji věřící v oblasti, kde se používá ambroziánská liturgie, neznají. Zaslouží si však, aby ji všichni znali.

...obmyj mě

K tomuto jedinečnému prameni přistupujeme s cílem očistit se, zbavit se hříchu. Prosba „vodo z boku Kristova, obmyj mě“ určitým způsobem zaznívá v 51. žalmu: „Úplně ze mě smyj mou vinu a očist mě od hříchu“. Četné starozákonní obřady očistění jsou shrnuty určitým způsobem do jediného očistění, které Kristus vykonal na kříži, kde byly odňaty všechny hříchy světa:

„V něm máme vykoupení skrze jeho krev, odpuštění hříchů, podle bohatství jeho milosti, kterou nás štědře zahrnul ve vsi moudrosti a rozumnosti“ (Ef 1,7-8).

Symbol vody, která očišťuje a je úzce

spjata s působením Ducha Svatého vylitého na nás, můžeme nalézt i v jiných textech než biblických, například v sekvenci k Duchu Svatému: „Viny z duší našich smaž, a vyprahlá srdce svaž,...“ Voda, prvek života, teče v celém Písmu svatém jako rozvodněný potok, který omývá a oživuje (díky působení Ducha Svatého) pobřeží naší doby. Ta radikálně potřebuje odpuštění a vykoupení. Tímto způsobem věřící člověk zakouší ra-

dost z toho, že je očištěný a že se může znovuzrodit jako nová osoba, jako by modlitba Duše Kristova nejen doprovázela naši kontemplaci a vděčnost za svátost Eucharistie, ale v nás také podporovala vděčnost za svátost křtu (a svátost pokání).

(pokračování příště)

Zadáno pro ženy

Když lituješ svých skutků...

Svatá Terezie z Avily

Svatá Terezie, učitelka Církve, je jednou z nejznámějších a nejoblíbenějších světic. Žila v 16. století ve Španělsku a stala se karmelitánskou řeholní sestrou. Svoji duchovní pouť popsala v knihách Životopis, Vnitřní hrad a Cesta k dokonalosti. Je patronkou těch, kterým se vysmívají pro víru, řeholníků, lidí trpícími bolestmi hlavy, krajkařů, a také těch, kteří ztratili rodiče. Její svátek slavíme 15. října.

„Jak jsem to jen mohla udělat?“

„Proč jsem něco takového řekla?“

„Poučím se vůbec někdy?“

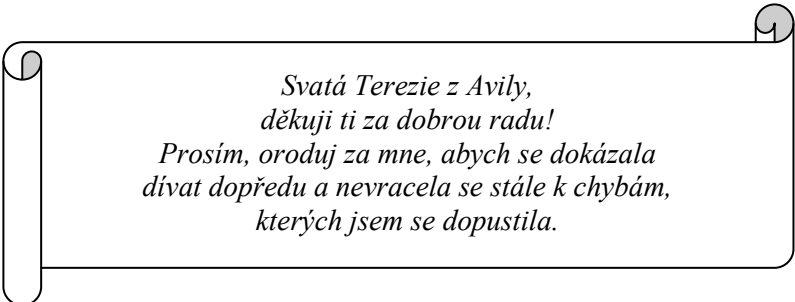
Je vám některá z těchto vět známá? Dnes už sice mezi věřícími nejsou rozšířeny krajní formy pokání a skutky sebeumrtvování, ale v našich moderních časech se zase bezpochyby rády trápíme výčitkami.

Svatá Terezie z Avily žila v 16. století, v době, kdy extrémní formy pokání a asketismus byly běžné. Ona však velmi přímočarým, jednoduchým a srozumitelným způsobem, který jí byl vlastní, vysvětlovala lidem, co by měli udělat, když se dopustí něčeho špatného. Vzhledem k období, ve kterém žila, bychom si možná mysleli, že jim doporučovala přísné formy pokání, ale nebylo tomu tak. Radila, že pokud někdo udělá něco špatného, měl by se změnit.

Jak jednoduchá a zároveň hluboká rada! Dokážeme se jí řídit? Ve chvílích, kdy se oboříme na své děti a manžela, šíříme drby, jsme líné a nečestné nebo se dopustíme jakékoliv jiné neřesti, nepotřebujeme si dělat výčitky a dokola si v mysli promítat, co jsme udělali špatně. Můžeme požádat Boha o odpuštění, přijmout ho a pak učinit přesně to, co radila svatá Terezie - změnit se!

Odhod'te od sebe všechny nevěrnosti, jichž jste se dopouštěli, a obnovte své srdce a svého ducha. Proč byste měli zemřít, dome izraelský?

Ezech 18,31

*Svatá Terezie z Avily,
děkuji ti za dobrou radu!
Prosím, oroduj za mne, abych se dokázala
dívat dopředu a nevracela se stále k chybám,
kterých jsem se dopustila.*

Dar lásky pro rodiče

34. kapitola *Láska a manželství*

Kdo našel ženu, našel dobro a došel u Hospodina zalíbení. (Přís 18,22)

Dokud jsou vaše děti doma u vás, zřejmě vás ani nenapadne přemýšlet o jejich svatbě. Bez ohledu na to, kolik je jim let, nikdy není příliš brzy na modlitbu za jejich budoucí rodiny a na formování srdcí i v tomto směru. Na seznamu vašich modlitebních úmyslů by se měla pravidelně objevovat prosba, aby Bůh chránil vaše dítě a připravil na den, kdy se setká s nádherným zbožným člověkem, se kterým se rozhodne kráčet životem.

Všichni víme, jak zásadní význam má rozhodnutí o vstupu do manželství, protože tento vztah jedinečným způsobem ovlivní celou trajektorii života. Může přinést roky plné klidu, radosti a důvodů k oslavě, ale bohužel i desetiletí prožitá v utrpení a strádání.

V dobrém i ve zlém.

Takto o manželství mluví sedmá kapitola knihy Deuteronomium. Bůh přikázal svému lidu, aby dobře vychovával své potomstvo a zároveň vystříhal Izrael, aby jeho synové a dcery nevstupovali do manželství se sousedními národy, které se klaněly modlám. Věděl, že bezbožní a nerozumní manželé a manželky by mohli poskvřnit čistotu a zdeformovat poselství mnoha zbožných generací. Varoval proto svůj lid, aby se držel tohoto důležitého příkazu, aby se mohl on i jeho děti nadále těšit z požehnání pramenícího z Boží lásky, k níž se zavázal smlouvou;

z prosperity v jejich domovech a rodinách, z ochrany před hladem a nebezpečím, z jeho zalíbení v jejich čistých a svatých životech. Kdyby tento příkaz ignorovali, jejich rodiny by zanikly; zničující následky by zanedlouho rozbily jejich domovy a sny.

Následující staletí potvrdila tuto pravdu. Král Šalomoun byl svého času nejmoudřejší muž na světě, ale nebyl schopen uhlídat, s kým se ožení, a tak poskvrnil svou víru a jeho rod přišel o vládu nad královstvím (srov. 1 Král 11,1-13).

On i mnozí další zjistili, jaké napětí vzniká, když jsou věřící v „jařmu“ s nevěřícími (srov. 2 Kor 6, 14), neboť mají odlišné pány a každý chce jít jiným směrem. Chraňme se před tímto trendem a nabízejme svým dětem příležitosti, aby si našli manžela či manželku mezi křesťany, kteří žijí a rostou ve víře, aby neztratili víru ani budoucnost.

V každém manželství visí víra a jednota budoucích generací na vlásku. Úkolem milujících rodičů je tedy připravovat své děti na manželství s dostatečným předstihem.

Když se zamýšlíte nad budoucím manželstvím svého dítěte, v první řadě byste se za něj měli modlit. Proste za své syny, aby dozrávali, postupovali a jednoho dne si vybrali do manželství takové ženy, jaké popisuje kniha Přísloví (srov. Přís. 31), a aby se vaše dcery zamilovaly a provdaly za muže, o jakých zpívá žalmista (srov. Ž 112). Učte je, že se nemají spokojit jen se šarmem a vnější přitažlivostí, ale hledat manžele a manželky, jejichž srdce jsou čistá, moudrá a čestná, protože s neochvějnou vírou a bázní milují Boha (srov. Přís 31, 30).

Připravujete-li srdce svých dětí na svátost manželství, děláte ještě něco jiného: svými pokyny a příkladem chráníte jejich čistotu.

Žádost a sexuální nevázanost nevedou k silnému a věrnému manželství. Naopak, zhanobí a zmrzačí mladého člověka ještě dříve, než do něj vstoupí (1 Sol 4, 1 - 7). Musíme své syny a dcery učit, že pravá láska je trpělivá, touží po tom nejlepším, co má pro ni Bůh připravené, a chrání důstojnost druhých, jakož i čistotu svého budoucího manželského lůžka (srov. Žid 13, 4). Jakékoli kompromisy v morální oblasti hromadí v dítěti vinu a hanbu a přitahují k němu více špatných lidí, nemluvě o tom, že urážejí Boha.

Přijdou i období, kdy jimi budou zmítat silné emoce. V takových chvílích nás láska vybízí, abychom děti vedli k trpělivosti a čistotě tím, že jim poukážeme na

Písmo svaté (srov. 2 Tim 2, 22), pomůžeme zaměřit pozornost na službu Bohu (srov. 1 Kor 7, 32 - 35) a uchránit si tělo a srdce pro to nejlepší, co má s nimi Bůh v plánu (srov. 1 Kor 6, 9 - 20 a Přís 4, 23).

Ale to stále není všechno. Prvořadý je náš osobní příklad. Miluji svého manžela/svou manželku? Respektujeme se? Odpouštíme si? Jsme k sobě trpěliví a laskaví? Dáváme svým chováním dětem příklad, jak má muž milovat ženu, jak má žena ctít muže, a jak je třeba se chovat k opačnému pohlaví?

Jedním z nejprestižnějších úkolů lásky je ukázat dětem, že ačkoli žádné manželství není dokonalé, každé manželství může být láskyplné. I to naše. Dokonce i tehdy, jste-li svobodný nebo rozvedený rodič, můžete hledat způsoby, jak žít a podporovat biblické zásady lásky, čistoty a věrnosti, které byste chtěli vštípit svým dětem.

Když se jednou děti ožení či vdají, naše úkoly přejdou od usměrňování k respektování jejich nové rodiny a nezávislosti. Můžeme je povzbuzovat, modlit se za ně a dát radu, když nás o ni žádají. Ale jinak jim musíme dovolit, aby „odešli a přestříhli pupeční šňůru“, aby se mohlo rozvíjet jejich nové, „jedno tělo“. Vaše zasahování či zachraňování je v tomto případě pouze brzdí a zasévá rozdělení do jejich manželství a vzbuzuje odpor vůči vám.

Dokud však mladí ještě nejsou dostatečně připraveni, Písmo je naléhavě vyzývá: „Nebudte a nezburcujte lásku, dokud nebude chtít sama“ (Pís 2, 7; 3, 5; 8, 4;).

Modlitba a ochrana nevinnosti a cti našich dětí, opatrnost v tom, čemu je vystavíme, ale i vyrování před předčasnými milostnými vztahy, dokud se nepřiblíží k věku vhodnému k uzavření manželství - to vše jsou láskyplné obezřetné kroky, kterými by rodiče měli pomoci mladým srdcím zůstat čisté a připravit naše děti na neodvolatelnou přísahu před oltářem.

Promluvte si se svými dětmi o tom, jak důležité je vstoupit do manželství se správným člověkem. Dnes se zvláště modlete za jejich budoucí manžely a

manželky, aby Bůh chránil jejich mravní čistotu a rozvíjel v nich křesťanskou víru. Pokud vaše děti již žijí v manželství, modlete se, aby bylo pevné, důvěrné a láskyplné.

Když dnešní úkol splníte, odpovězte si na tyto otázky:

- ? Jak děti přijaly vaše povzbuzení?
- ? Za jaké další vlastnosti vašich budoucích zeťů a snach vás Bůh zve, abyste se modlili?

*... mladší muže napomínej, ať jsou ve všem rozvážní...
(Tit 2, 6)*

Pár slov pro mládě

8. Satanismus - kult zloby

Byli jednou dva lidé.

Když jim bylo pět let, tloukli se pěstmi.

Když jim bylo patnáct, házeli po sobě kameny.

Když jim bylo pětadvacet, stříleli na sebe puškami.

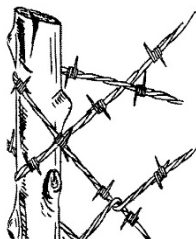
Když měli čtyřicet, použili proti sobě děla.

Když měli šedesát, vedli proti sobě vojska.

Když měli osmdesát, byli pohřbeni vedle sebe... **A co potom? Jen Pán ví!**

Co bylo v těchto lidech, že se tak nenáviděli? Zdá se, jako by někdo velmi silný pracoval na zničení jich, nás i celého světa... A člověk je mu se svou hloupostí často ve službách...

Proč? Proč?

Věčné otázky, které trápí lidi, jsou: „Odkud je zlo? Proč musím trpět? Proč se zabila mladá nevěsta v den svatby a byla zničena nádherná láska mladých lidí? Proč při havárii zemřeli rodiče a zůstaly po nich čtyři nedospělé děti? Proč se to stalo?“

Odkud je zlo?

A nejsou nám neznámé i takové řeči: „Odkud se ta zloba a surovost v něm vzala... Mlátíl ho a kopal, dokud...“ Jste zvědaví, odkud je zlo? Dějiny nám přinášejí zprávu o tom, že nás od určité doby neustále doprovází. **Vetřelec, zlý duch vešel do našeho srdce a my ho přenášíme do budoucnosti.**

Odhalme ho!

Slovo satan původně pochází z hebrejštiny a znamená „zářivá hvězda“. V latinském překladu Bible byl přeložen jako Lucifer - „světloňoš“. K označení této bytosti se používá také slovo ďábel, které pochází z řeckého „diabolos“ a označuje toho, který se „vrhá napříč“ přes Boží plán a jeho dílo spásy, které se uskutečnilo v Kristu. Rozděluje a stále odporuje Bohu.

Kdo to je?

Je to padlý anděl, který neobstál ve zkoušce. Bůh ho stvořil dobrého, ale sám se stal špatným. Další důležité informace: Je pouze tvor, čistý duch, přemýšlí, je silný a inteligentní, mazaný mistr přetvářky, lži a maskování. Ale je špatný, špatný, špatný! Nic dobrého v něm není. **Způsobil invazi hříchu do našeho světa.**

Odvážil se vystoupit proti Bohu

Poprvé kdysi dávno. Tehdy Bohu řekl, že mu nebude sloužit. Mezi silami dobra a zla nastal **nesmiřitelný boj.**

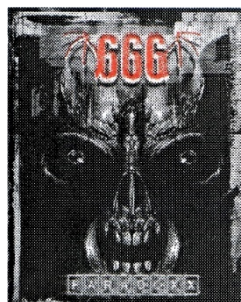
Zlý duch si troufl i na Ježíše Krista. Vzpomeňte si, jak Ho pokoušel na poušti. Pán nesouhlasil s jeho návrhy. Vystoupil proti němu a nakonec ho svou **smrtí a zmrtvýchvstáním** přemohl. Satan byl navždy poražen.

Čas se mu krátí

Đábel zuří, protože ví, že má na svá zvěrstva málo času. Ježíšův druhý příchod se blíží. Tam bude navždy oddělený od dobrých lidí. **Než ta doba nastane, musíme my vydržet v dobrém.**

666

Jde o tajemné číslo, které je zmíněno v Písmu svatém, v knize Zjevení svatého Jana, kapitola 13, 18. verš. Výklad tohoto čísla není dodnes plně vysvětlen. Je spojeno se zlým duchem, se šelmou - Antikristem.

Agent zla

Đábel má i jiná krycí jména. Písmo svaté je odhaluje a uvádí jako: protivník, zrádce, žalobce, pomlouvač, pokušitel, otec hříchu a zla, vrah lidského pokolení, řvoucí lev... **Pryč od něj.**

Satanismus

Mezi zakladatele satanského hnutí se pokládá Angličan Aleister Crowley (1875-1974). Přinesl učení o novém věku (eónu) s antimorálkou. Ta spočívá v popírání nebo převrácení křesťanské morálky. Crowley vymyslel a odzkoušel velké množství rituálů, kterými projevoval oddanost ďáblu.

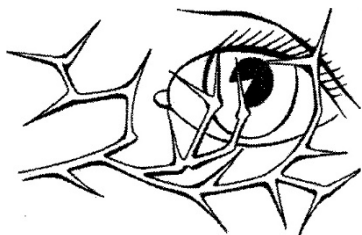
Anton Szandor La Vey (Howard Lewy) založil v Kalifornii v roce 1966 „První satanovou církev“ a napsal také satanskou bibli „The Satanic Bible.“ Satanské hnutí se rozšířilo, a ve světě dnes existuje mnoho spolků, uskupení, bratrstev... Číslo 666 používají jako svůj symbol.

Satanisté

Někteří lidé vědomě jednají zlo a uznávají satana jako svého boha. Dali se mu do služeb.

Je až nepochopitelné, že ačkoli zlo způsobuje takovou bolest a hrůzu, najdou se lidé, kteří satana nepovažují za zlo.

celého vesmíru. **Absurdní!!!!**

Dělají navzdory

Našeho křesťanského Boha prohlašují za nepřítele člověka. Proto se rouhají Pánu a převracejí křesťanské morální hodnoty. Zlo vědomě šíří do svého okolí.

Cílem satanistů je činnost, která sleduje, aby se ďábel vrátil zpět do nebe a stal se vládcem

Posednutí = být pod vlivem zlého

Ďábel je pro člověka životně nebezpečný. Svoji úlisností stále chystá na nás atentát. Naštěstí jeho moc je omezena.

Zlý duch krouží kolem nás. Je inteligentní, mocný, pohotový... Chce ovládat, ničit,... Posedlost zlým duchem byla známá odedávna. Sám Pán Ježíš osvobodil mnohé lidi od manipulace zlého ducha.

Řeknete si: „Bylo!“

No, no, no... I dnes je možné se s tímto jevem setkat. Vždyť jen v Turíně je více než deset kněží, kteří jsou určeni k vyháňení zlých duchů z lidí. A pořád mají co dělat. Že se vás to netýká?

Ale, ale, ale... Podívejme se na problém trochu prakticky. Odpovězme si: **Čím jsem „posedlý“, když dělám špatně? Kdo je tehdy v mém srdci? Kdo tam vládne? Jaký duch? Dobrý Pán, nebo ten zlý?**

Doufám, že odpověď je každému jasná.

Toto je moje území

Souboj se zlým se tedy odehrává ve tvém životě. **On chce dobýt tvé „nejcennější místo“**. Je to území tvé duše. On tam chce vládnout a ty bys tehdy jednal špatně.

Ochrana před zlým

V zápase s ním můžeš vždy vyhrát. Ne svou silou, ale: „Když je Bůh s námi, kdo je proti nám?“ Naší ochranou je Boží láska v našem srdci. Tu ďábel nepřemůže. Proto taktika našeho boje s ním je: Máme být maximálně upření na Boha. Kdo je Ježíšovým přítelem, ten má **nepřemožitelnou „ochranku“**.

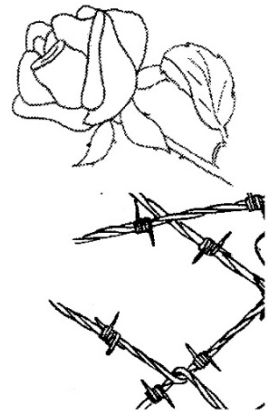
Když ďábel hází udici

Všimněte si. Největší pokušení máme tehdy, když jsme delší dobu nežili s Pánem. Jen taková procházka po městě a kolik všelijakých nabídek je nablízku. Kdo všechno chce vstoupit do mého nitra. Pokud tam není Ježíš, může se stát, že do srdce pustíme toho zlého, který nás může zničit.

Civilizace života a civilizace smrti

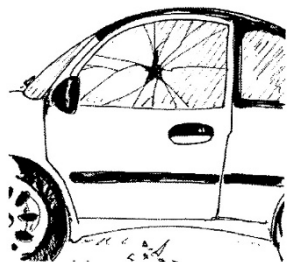
V krátkosti o tom napíšu jen to, co můžeš sledovat i ty, když se podíváš na život, který běží kolem tebe.

Někteří lidé se snaží dělat dobro. Jiným je to jedno, a jsou zde i tací, kteří dělají zlo. **Za každým zůstává jeho „dílo“, jeho kultura.** Zlepšené nebo rozbité vztahy. Vykonané dobro podporuje život, zlo život ničí. A tak žijeme a budujeme **civilizaci života, nebo civilizaci smrti.**

Komu sloužíš?

Obě civilizace mají své „služebníky“.

„Služebníci smrti“ číhají na člověka od početí (bránění početí dítěte, potraty) až po stáří (euthanasie). Smrt od početí člověka až po jeho stáří vydělává někomu peníze do kapes.

Kultura smrti

Kulturu smrti vytvářejí právě tito služebníci smrti. Oni mají „**pestrou tvorbu**“ typu horory, pornofilmů... Kultuře smrti slouží mnozí malíři, spisovatelé, režiséři, herci, hudební skupiny... Mají k dispozici špičkové aparatury, televizi, rozhlasové stanice, sexshopy, reklamu,... **Podle ovoce je znáte.**

I v tom má zlý „prsty“

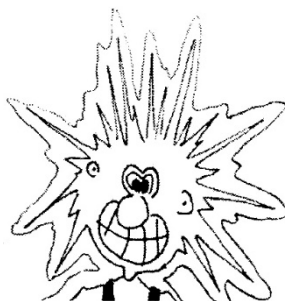
Zlý duch číhá, jak nás zničit. Je plný nenávisti a zloby. Ničí nás i novodobou cholerou – AIDS. Jistě se vám nebo vašim kamarádům sejdou poznatky o epidemii, která se šíří různými způsoby. Pár testovacích otázek, které vám pomohou zjistit úroveň vašich znalostí o tomto problému, je zde:

1. AIDS znamená:

- a) nemoc, která se projevuje ztrátou imunity – odolností organismu vůči nemocem
- b) označení rizikových zón v člověku
- c) firmu, která vyrábí elektrotechnické výrobky.

2. HIV je:

- a) bacil, který způsobuje žloutenku
- b) anglická zkratka pro vysokou vzdělanost člověka
- c) virus, který způsobuje nemoc AIDS

3. Virus HIV se přenáší:

- a) poševními tekutinami, krví, semenem, mateřským mlékem
- b) slinami, zvratky, (pouze tehdy, je-li tam krev s virem HIV)
- c) slzami, potem, pokožkou, vlasy, močí

4. Virus HIV se může přenést zvratkou, slinami, močí:

- a) nikdy
- b) je-li tam krev
- c) nevím

5. Přečtěte si pozorně tuto otázku a odpovězte: ano, ne, nevím. Tak tedy: Můžete být nakaženi virem HIV při:

- a) líbání
- b) dýcháním z úst do úst
- c) krevní transfúzí
- d) darováním krve
- e) pohlavním styku
- f) propichování uší
- g) vpichování drog
- h) bodnutí hmyzu (například komárem)
- i) pohlavním soužitím s osobou nakaženou HIV

6. Mnohé organizace tvrdí, že kondom chrání dostatečně před nakažením virem HIV

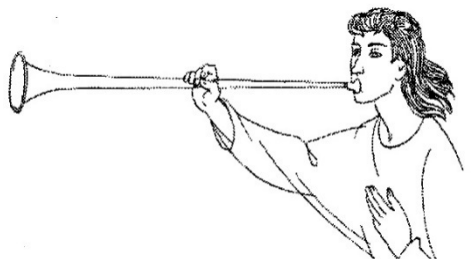
- a) ?
- b) zcela nechrání, a bránit početí je proti křesťanské morálce
- c) chrání

7. Když je někdo označen jako HIV pozitivní (HIV +), znamená to:

- a) nic
- b) je nakažený, je zle
- c) všechno je O. K.

Správné odpovědi:

1a, 2c, 3a, b, 4b, 5e, f, g, i, - ano, 5a, b, c, d, - ano za určitých podmínek (je-li tam přítomna krev nakažena HIV), 5h, - neprokázáno, 6b, 7b.

Zjevení zlého

Skupina mladíků s vyholenými lebkami se rozběhla za chlapcem jiné pleti... Hned bylo všem jasné, že to není bezstarostná honička, ale pronásledování nepřítelů.

„Co jim udělal?“ ptala se holčička své babičky.

„Nevím, vypadal slušný... Víš, Katko, já se ti jaksi v tomto světě stále méně vyznám,“ vzdychla si babička.

Jejich rozhovor zaslechl další vystříhaný mladík. Zapálil si cigaretu a hned se nabídl vysvětlit situaci:

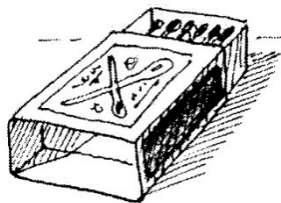
„Copak jste neviděli? Byl jiný než my.“

Holčička se překvapeně podívala na svoji babičku a ta pokrčila rameny: „Nechápu to.“

Moudrý člověk ví, o co jde

Zná ďáblovu taktiku a ví, že duše všech lidí pocházejí od Pána Boha, a proto jsme si rovnocenní bratři a sestry.

Naším jediným nepřítelem je zlý duch. Chce mezi nás vnést jiskru nenávisti.

Co jsme prožili

Svátek patrona kostela v Újezdě u Tišnova

Jako každý rok i letos jsme oslavili patrona našeho kostela sv. Jiljí. V sobotu 3. září jsme se sešli k jeho oslavě. Je krásné, když náš milý kostelíček se zaplní. Radost ze slavení na nás dýchne v jeho milém prostředí. Společ-

ně jsme chválili Pána při hudebním doprovodu.

Počasí nám přálo, nebylo kam spěchat. Po mši svaté jsme zůstali u kostela. Při malém pohoštění a přátelském hovoru jsme nechali doznít radost z krásného dne.

Děkujeme panu faráři otci Pavlovi, který v promluvě zdůraznil příklad pokory našeho světce.

Marie Pohanková

Poutní mše svatá v Rojetíně

V sobotu 10. září se konala u kaple Narození Panny Marie v Rojetíně poutní mše svatá. Počasí přálo, byla slunná sobota.

Mše svatá začala v 9:00, sloužil ji otec Pavel, na varhany doprovázel Jiří Patloka.

Po mši svaté bylo připraveno občerstvení.

Upřímné poděkování patří všem, kteří pomohli při přípravě slavnosti.

R. Mašek

Poutní mše svatá v Řikoníně

V sobotu 10. září jsme v Řikoníně prožili krásnou poutovou mši svatou. Počasí přálo, přišli i farníci z okolních obcí.

Mše svatá začala v 11:00, sloužil ji otec Pavel. Hudební doprovod zajistil pan učitel Štěpánek. Po skončení bohoslužby bylo připraveno chutné občerstvení.

Veliké poděkování patří všem, kteří se zasloužili o důstojný průběh poutní slavnosti.

M. Klíčová

Pouť na Ostrovech

Ve středu 28. září, na svátek sv. Václava, se sešli věřící ze žďárecké farnosti (a nejen z ní) u kaple sv. Václava v Ostrově, aby oslavili svátek patrona naší země. Mši svatou, která začala v 10:00, sloužil P. Miroslav Dibelka, hudební doprovod zajistil Jiří Patloka.

Upřímné poděkování patří všem, kteří podali pomocnou ruku při přípravě slavnosti.

R. Mašek

Den seniorů v Dolních Loučkách

Když léto předává vládu podzimu a příroda se obléká do krásných podzimních barev, v pastoračním centru na faře v Dolních Loučkách se chystá malá oslava našich seniorů. A nejenak tomu bylo i letos.

V neděli 2. října krátce po 14:30 to všechno vypuklo.

Každému návštěvníkovi se dostalo milého přivítání od otce Pavla, z krbových kamen sálalo teplíčko, stoly se prohýbaly pod spoustou jídla, alko a nealko nápojů.

Najednou se otevřely dveře a v nich se objevil švarný chlapec Michal Bednář z farnosti Olší se svou kamarádkou harmonikou. Zpívalo se, ale i tancovalo, všichni se výborně bavili. A naše šikovná děvčata? Ta si zaslouží obrovskou pochvalu a poděkování.

To největší poděkování ale patří Pánu Bohu, protože On nám všechno dává, ve všem nám pomáhá. Když Jeho pomoc s vírou a láskou přijmeme, máme naději, že se nám naše společné dílo bude vždycky dařit.

Jana Jurná

Pout' v Moraveckých Pavlovicích

V sobotu 8. října v 16 hodin se konala poutní mše svatá před kapličkou v Moraveckých Pavlovicích zasvěcené Panně Marii Růžencové. Za pěkného počasí se sešli poutníci i z okolních vesnic.

Poutní mši svatou celebroval p. Pavel Křivý s hudebním doprovodem Jarkem Štěpánkem a synem Vítkem. Po skončení mše svaté bylo připraveno pohostění s muzikou.

Velké poděkování patří všem,

kteří se podíleli na přípravě pouti.

M. Havránková

Poděkování za úrodu v Dolních Loučkách

"Požehnaný jsi, Bože, navěky"...

Příroda se pomalu ukládá k zimnímu spánku, protože téměř všechnu úrodu vydala. Kdo poctivě pracoval, bohatě také sklízela.

Rosu svého požehnání seslal na naše zahrady, zahrádky, sady, pole, vinice, ale i na naše ruce náš dobrý a milující Bůh.

Proto dnešní neděle 9. října byla slavnostní, s pěknou výzdobou farního kostela. V 9:15 zazněly první tóny varhan ke mši svaté, jejímž celebrantem byl náš pan farář. Farníci ve dvojicích přinášeli otci Pavlovi dary naší země.

Díky, Pane, za Tvé srdce plné dobroty a lásky, za Tvou štědrost. Díky, Panno Maria, za mocné orodování. Díky všem farníkům, kteří se podíleli na přípravě

a organizaci další pěkné akce ve farnosti.

"Bez Božího požehnání je marné lidské namáhání".

Jana Jurná

Krojované hody v Olší

V neděli 9. října se v Olší konaly tradiční krojované hody.

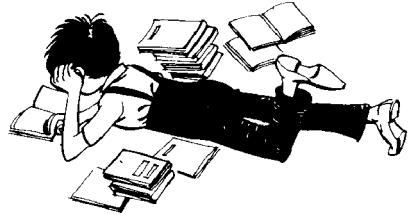
V osm hodin ráno jsme se sešli v našem farním kostele sv. Jiří, abychom slavili mši svatou spojenou s poděkováním za úrodu. Mše svaté se účastnily čtyři krojované páry, které se aktivně zapojily čtením, přinášením darů – chleba, vína, ovoce, zeleniny, věnce z obilných klasů, květin, hroznů, koláčů a medu.

Ve tři hodiny odpoledne se konal tradiční program pod máj.

A. Bednářová

Knižní okénko

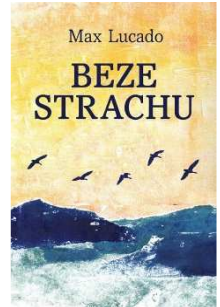

Max Lucado

Beze strachu

Nechte se povzbudit ujištěním, že Bohu se nikdy nic nevymkne z ruky, že jeho láska nás provází i v těch nejzoufalejších situacích, že mu na nás záleží a dává nám svůj nadpřirozený pokoj a naději.

Vydalo nakladatelství Návrat domů
cena 320,- Kč

Gaëlle Tertraisová

Kdo je Ježíš?

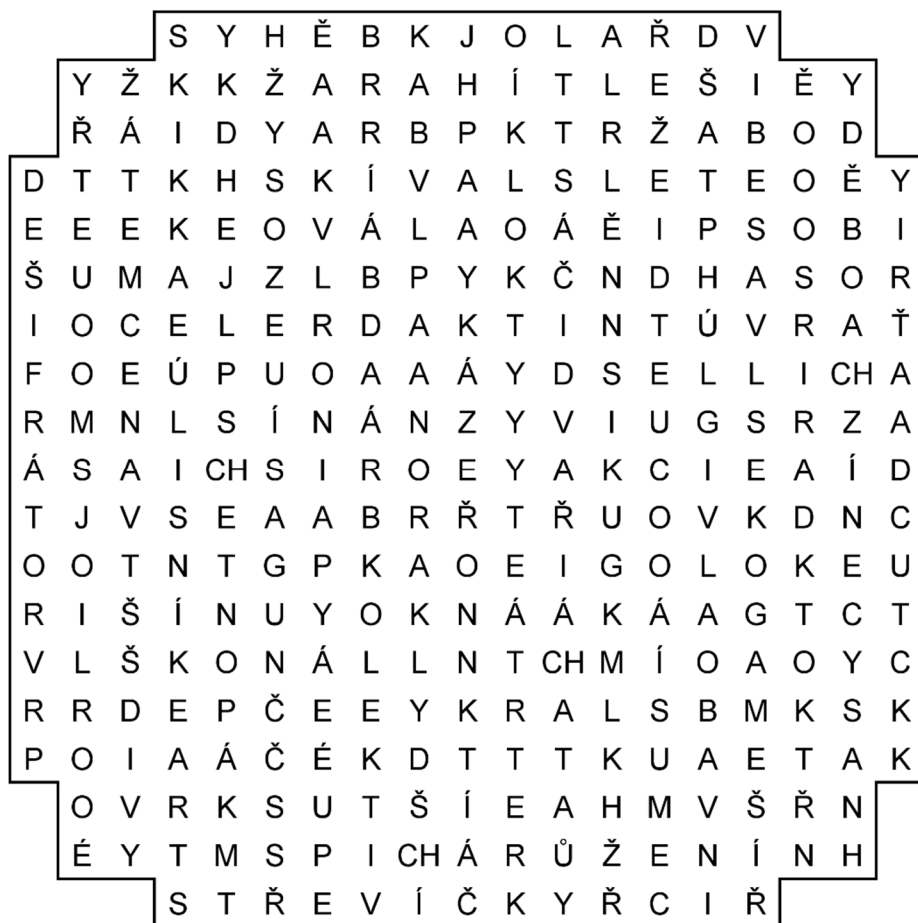
Jeho život, doba a působení – malá encyklopedie

Publikace přehledně přibližuje jeho osobnost i společenské, přírodní, kulturní a duchovní poměry doby, ve které žil. Encyklopedicky pojaté kapitoly jsou čtivé a doprovázejí je vkusné ilustrace, přehledy, shrnutí, mapky i obrázky krajiny.

Kniha je určena dětem na prvním stupni základní školy, jejich rodinám a kamarádům.

Vydalo Karmelitánské nakladatelství
cena 379,- Kč

V tajence najdete jednu listopadovou pranostiku.

áchat; Achilles; akcie; aktin; Amálka; anorak; běhy; bobr; brusivo; Caesar; čáry; část; dešifrátor; diář; díry; divy; doba; ekologie; eparcha; etáž; etik; etyly; garnát; hejl; hřebík; hubatec; hvizd; chips; iglú; ischias; jola; kápo; keui; kiks; kleč; klopa; kolektiv; křen; kytovci; Leši; lokty; mast; nasycení; nuga; obědy; ocele; odpal; ogam; ohbí; okraj; orli; Oskar; páky; pavé; plán; prší; Rais; růženín; řezáky; řeže; říše; slavík; slet; sobi; střevíčky; suky; sumec; štus; štvanec; šumajzl; tágo; teátr; tíha; tvor; tykev; úděs; úlisník; úvrat'; vědy; vrah; vyznání

**DOBRODRUŽSTVÍ
S JEŽÍŠEM**

DOBRODRUŽNÁ CESTA

Tešíte se do nebe? Písmo svaté říká, že ani oko nevidělo,
ani ucho neslyšelo, co má pro nás Pán připravené.

Zní to úžasně, jenže každý, kdo
chce jít do nebe, musí nejprve zemřít.
Já bych nejraději žil věčně.

Vždyť právě – po smrti nás
čeká věčný život! Doufám, že
se jednou v nebi setkáme!

Tak jako narození, i smrt je součástí našeho života. Když zemře někdo, kdo nám byl velmi blízký, je nám velmi smutno. **Smrtí život však nekončí.** Pokud byl život na zemi dobrý, pokračuje v nebi u Boha ve společenství andělů a svatých. Nevíme, jak to v nebi vypadá, ale ze slov Pána Ježíše máme jistotu, že věčný život existuje.

Je příjemné vrátit se domů po delší době a hned ve dveřích se ocitnout v milující náručí našeho táty a maminky. Tehdy jsme velmi šťastní. **I náš život je jako cesta domů** - různě dlouhá či klikatá. Pokud se již nyní snažíme milovat Boha z celého srdce, určitě nás v cíli naší cesty vezme do náruče a my pocítíme velkou radost a štěstí.

Pokud správně vydláždíš cestu, dozvíš se, jaká slova jsou součástí apoštolského vyznání víry.

DO NEBE

Co podle tebe čeká lidi, když zemřou? Zkus to i nakreslit:

Zemřel i tobě někdo blízký?

Pokud ano, nakresli, co pěkného jste spolu s

(jméno) zažili.

Nevíme, jestli budeme žít měsíc, nebo ještě dalších 80 let. To je v Božích rukách. Čas, který máme, využijeme co nejlépe, jak umíme. Každý nový den je pro nás darem – můžeme být s našimi drahými a udělat ještě spoustu dobra.

Co chceš stihnout během svého života? **Napiš aspoň 3 věci:**

Zkusme každý den prožít tak, jako by měl být ten poslední. **Nejlépe, jak umíme.** Ve vztahu k Bohu, k sobě a svým blízním. Nikdy nevíme, kdo z nás a kdy odejde na věčnost.

Na **nástěnku** v modlitebním koutku si v listopadu zavěs **fotky** zesnulých příbuzných či známých.

JAK VYROBIT SVÍČEN?

Připravte si svíčen oblepený výstřížkami z listů. Tento měsíc se u něj modlete za zesnulé. Pánu Ježíši můžete říci, proč vám chybí. Poděkujte za hezké chvíle, které jste s nimi prožili a poproste, aby byli co nejdříve v Božím

náručí.

POSTUP:

Potřebuješ zavařeninovou sklenici, čerstvě nasbírané listy ze stromů různých barev, širší oboustrannou lepicí pásku nebo disperzní lepidlo, nůžky nebo vyřezávačky různých tvarů a štětec. Pomocí vyřezávačky vyřež z listů různé tvary. Na sklenici nalep kolem celého obvodu pásku nebo jej potři lepidlem. Tam nalep výstřížky z listů. Nakonec celou část potři disperzním lepidlem.

Co nás čeká, dá-li dobrý Bůh

Pouť v Drahoníně

V sobotu 19. listopadu. Čas bude upřesněn.

Hody v Loučkách

V neděli 13. listopadu hodová mše svatá v 9:15 hod.

1. neděle adventní

27. listopadu začíná adventní doba, příprava na oslavu svátku Kristova narození. Při mši svaté se budou žehnat adventní věnce.

Změna vyhrazena

Věděli jste?

Německá přírodovědkyně Eva Luefová, která studuje primáty, zkoumáním zjistila, že gori-ly vydávají při konzumaci jídla dva typy zvuků. Někdy si broukají nízkofrekvenční tón, který zní jako vyjádření spokojenosti. Druhý zvuk je zpěv - série

krátkých, různě posazených tónů, které znějí jako zpívání melodie. „Nezpívají dokola totéž. Vypadá to tak, jako by si při jídle skládali vlastní píseň,“ přiblížila Eva Luefová. Ošetřovatelka goril vtorontské zoo Ali Vella-Irvingová potvrdila, že primáti často v době krmení broukají a zpívají. „Každá gorila má vlastní hlas. Můžete určit, která zpívá. A když konzumují oblíbené jídlo, zpívají hlasitěji.“

(podle KN)

Něco na závěr...

Kněz na konci mše řekl: "A příští neděli, milí věřící, budeme mluvit o Ihaní. Připravte se na to tak, že si přečtete 17. kapitolu z Markova evangelia" Další neděli se zeptal: "Tak kdo si přečetl 17. kapitolu z Markova evangelia?" Několik farníků zvedlo ruku.

"Vidím, že na téma Iži budu mluvit oprávněně. Markovo evangelium má totiž jen 16 kapitol."

Muž ve zpovědi říká: "Zase jsem to přehnal při pití vína."

"Ale i ten dobyteček ví, kdy má dost vody," říká kněz.

"Kdy mám dost vody, to vím taky," namítne kající.

V jednom malém městě povolal právník k soudu jako svědka jednu starou paní. Když složila přísahu, ptá se jí: „Paní Čermáková, znáte mne?“

„Ale ano, samozřejmě. Znáám vás od plenek. A abych pravdu řekla, jste pro mne velikým zklamáním. Lžete, zahýbáte své ženě, manipulujete lidmi, pomlouváte je. Myslíte si, že jste velké zvíře, a přitom jste tak pitomý, že vám nedojde, že z vás nikdy nebude nic než mizerný maloměstský právník.“

Právník vytrčel oči. Když se vzpamatoval z prvního šoku, rychle se ptá: „Paní Čermáková, znáte právníka žalovaného?“

„Ano, znám pana Vorlíčka ještě z doby, kdy neuměl chodit. Občas jsem ho jeho rodičům hlídala. A i v něm jsem se zklamala. Je to lenoch, udavač a piják. Nedokáže s nikým slušně vycházet a jeho právnícké znalosti jsou tak mizerné, že bez uplácení ještě nikdy nic nedokázal.“

V tu chvíli soudce zabušil kladívkem a vyžádal si ticho v soudní síni. Zavola si oba právníky k sobě a povídá jim tiše: „Pánové, jestli se jeden z vás zeptá té paní, jestli mě zná, dám vás okamžitě zavřít pro pohrdání soudem!“

Honzík prosí tátu: "Tati, kup mi buben."

"Nekoupím, budeš mě rušit při práci."

Honzík: "Neboj, budu bubnovat jenom, když budeš spát."

„Tak jak oslavíme výročí, drahý?“ táže se manželka chotě.

„Co takhle minutou ticha?“ odvětlí jí chot’.

Dnes v noci bylo ze schodiště ukradeno zábradlí. Policie se nemá čeho chytit.